

escola

Revista del Col·legi "Sant Alfons" de Felanitx
COOPERATIVA D'ENSENYAMENT "ES LLEDONER"

EDITORIAL

Aquest mes d'abril i coincidint amb la Festa del Llibre la nostra revista “*escola*” celebra el seu desè aniversari des de la seva reedició l'any 1997. Va esser llavors quan juntament amb la meua companya de curs, na Catalina, organitzàrem la I Festa del Llibre dedicada a les Rondalles. També va esser en aquest moment que vaig trobar oportú suggerir a la direcció del centre tornar editar la nostra revista “*escola*”, que feia onze anys que no veia la llum i que tants bons records em duia de la meua època d'estudiant, i així férem una edició especial sobre aquest diada. Vet aquí l'inici d'aquesta reedició.

Ja són trenta edicions, tres per any, i des de llavors he format part de la comissió de la revista però sempre juntament amb altres companys de feina. Els dos primers anys en formaren part na Francesca Amparo, na Catalina Colom, en Bartomeu Fontcuberta i jo. Però en el curs 1999-2000 hi hagué canvis ja que en l'edició del desembre el muntatge el passà a fer en Jaume Obrador i na Francesca deixà de formar-ne part. Na Catalina ha estat l'encarregada de la secció de “Notícies” fins fa poc. Des de llavors el pes de la revista ha estat compartit entre en Jaume, n'Antoni Vicens i jo. També al llarg de tots aquesta anys n'Antoni Maimó i na Margalida Nicolau s'han encarregat de l'assessoria lingüística, na Mª Antònia Estelrich de la part mecanogràfica, i els alumnes de quart

d'ESO també han col·laborat en el muntatge. No podem oblidar els escrits de na Jerònima Muñoz i na Francesca Burguera que han enriquit la revista, ni les col·laboracions que han aportat tots els mestres del centre. Tot això no hagués estat possible sense l'ajuda i el recolzament absolut de n'Antoni Vicens.

Cal esmentar que en els darrers anys sempre hem intentat que hi hagués uns apartats fixos com puguin esser els escrits del Departament de Suport, del Departament d'Anglès, del Departament d'Educació Física, del Teatre des Lledoner, Cooperativa... així com també sempre que podem volem incloure un article d'una persona rellevant de fora del nostre centre. També la impressió ha millorat considerablement amb els anys.

Crec que entre tots els membres que formen la nostra escola intentam millorar dia a dia la nostra revista que és una representació del nostre funcionament i una manera de donar a conèixer fora de les nostres aules la feina diària.

Ara fent ús de les noves tecnologies volem complementar la nostra revista escola amb la pàgina web del centre i principalment amb la nostra wiki, de la qual n'estam molt orgullosos.

Esperam que hi hagi revista per molts decennis més, ja que sabem que valorau l'esforç que implica editar-la tant econòmicament com humanament.

Joan Xamena

NOTÍCIES DE L'ESCOLA

Els darrers calius dels foguerons s'han apagat, s'ha acabat el temps d'excessos i de bauxa, han arribat els dies de descans i recolliment. Però a una escola és molt difícil aturar-se, cada dia sorgeixen nous temes i noves idees i no ens dona temps ni per pensar afluixar el ritme. Aquest trimestre hem fet moltíssimes coses i encara ens en queden moltes per fer. Us ho explicam sense més revolts:

Premi i conferència del Departament d'Orientació

Tot surt.

Després de molta feina, el nostre departament d'Orientació ha rebut el **Segon premi en la Modalitat C en la convocatòria dels Premis Nacionals de Compensació Educativa** corresponents al curs **2006-2007** pel programa de desenvolupament d'accions que permeten compensar els efectes de situacions de desavantatge social que realitza el centre. L'any passat ja quedàrem finalistes en aquesta modalitat; la concessió d'aquest premi, significa pel centre i sobretot pel Departament de Suport un reconeixement important de la tasca ben feta i constant d'aquests professionals en una àrea que moltes

vegades es presenta conflictiva i complicada. Aquest premi, dotat amb 24.000 euros serà entregat el proper juny en un acte organitzat pel Ministeri d'Educació i Ciència a Madrid.

Fou aquest el motiu principal perquè les nostres companyes foren convidades a explicar aquesta experiència i la tasca que realitzen en unes jornades organitzades per l'ICE a Palma, sota el títol, "El professorat clau en l'educació".

Dimonis i tambors

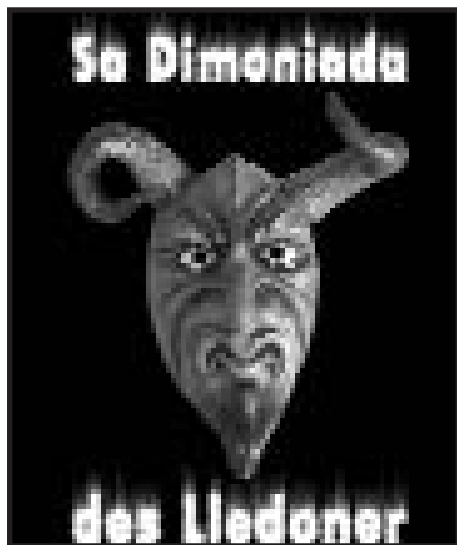
Ja tenim dos anys, i els vàrem voler celebrar, no amb tortada sinó amb grans novetats; màscares noves, ball i tamborers.

Abans del gran debut, començarem per preparar les noves màscares, dissenyades per **Sebastià Rigo** amb fibra de vidre, cadascun va poder escollir la que més li esqueia, després es va tornar a muntar el taller d'estampació dels vestits, i mentrestant assajàvem el ball que n'**Apol·lònia Rotger** havia preparat amb els tambors dirigits per na **Maria Adrover**.

I amb tot a punt el dissabte 20 de gener després de fer molt de renou i trull pels carrers de la vila tots els dimonis ens concentràrem a la plaça de la font de Santa Margalida i ballàrem i fèrem encara molta més festa.

L'endemà també participà-

rem a les beneïdes, uns acompanyant als pagesets i pagesetes i els altres continuant la festa del vespre abans.

Ara vestits, màscares i tambors han quedat ben guardats perquè l'any que ve si Llucifer així ho vol, tornarem a participar d'aquesta gran festa.

Diada de la Pau

Tot l'any ha fet calor, sol i bon temps, arriba el 31 de gener i plou o neva i enguany el mateix.

Haviem de celebrar la *Diada de la No Violència i la Pau*, i un altra vegada no va poder ser, va ploure tot el dia.

Enguany el lema era; *Violència 0, Tolerància 10*. Volíem, a l'acte que sempre tenim preparat a la Plaça de la Font de Santa Margalida, desplegar una gran pancarta perquè des

de tots els indrets vessin clar que ni alumnes ni mestres volem consentir més violència, ni més guerres ni més víctimes innocents, però les inclemències del temps ens ho varen impedir. Això sí, dins cada aula se seguí treballant perquè les arrels del mal no puguin créixer i un dia de bon de veres deixin d'existir.

Tot i la pluja insistent i els trons que venien d'enfora, els de secundària varen desafiar una mica el temporal i, tal i com tenien previst, celebraren la Diada de la Pau amb un acte commemoratiu, com ja és costum. Com a novetat i amb la intenció de no reduir a una rutina més aquesta diada i atorgar-li la significació i el protagonisme que exigeix, no es limitaren a fer una trobada al pati, sinó que des de diferents àrees i durant tota la setmana es desenvoluparen activitats diferents per aprofundir en tots els aspectes que afecten o entorpeixen aquesta Pau en majúscules.

En primer lloc, aprofitant la novetat del wiki de l'escola, s'hi va crear un apartat per treballar des de cada curs algun aspecte que fes referència a la celebració. Es va proposar que cada alumne deixàs el seu comentari a una pregunta feta expressament i, d'aquesta manera, s'aconseguí un recull d'opinions molt variades. Encara es poden consultar a <http://wiki.lledoner.com/>

[index.php/Diada de la Pau. 2007](http://index.php/Diada_de_la_Pau.2007)

Després, també com a activitat d'aula, des de les classes d'anglès de Secundària, es treballà el text i la música de la cançó de Lennon, *Imagine*.

Des de les tutories es projectà el curtmetratge *Tercera persona singular*, dirigit i muntant per Miquel Forteza Moll i Adrià Arbona Orero dels IES Son Pacs de Palma i l'IES Berenguer d'Anoia d'Inca, respectivament, ambdós alumnes de Secundària. Aquesta filmació abordava aspectes de la convivència als centres escolars i les relacions entre els companys. Després es passà a cada grup un qüestionari i s'establiren debats al voltant del tema.

Dintre de les classes d'ètica es feren activitats per treballar el concepte de pau. Dissenyaren unes camisetes reivindicatives: cada alumne s'hi apuntà un concepte que hauria de desaparèixer per tenir un món realment en pau i la ratllà a mode de protesta.

Com a cloenda de totes aquestes feines fetes durant la setmana, es reuniren al pati de l'escola dia 26 de gener tots els alumnes d'ESO: els de primer cicle, i per iniciativa de na **Mª Antònia Vaquer**, penjaren banderoles amb dibuixos simbòlics referents a la diada, els de quart de Secundària es posaren la camiseta negra amb les seves reivindicacions i

tots plegats cantaren la cançó de Lennon.

Rueta

El que sí poguérem celebrar sense aigua ni núvols ni vent ni fred, va ser la nostra, ja famosa arreu de les contrades, Rueta.

Enguany vam voler fer un remake amb totes les disfresses que han anat sortint al llarg dels 20 anys de Festival de Final de Curs.

Els carrers de Felanitx es varen omplir de pollets, de vaquers, també hi havia "tuneros", fruites, "duos dinámicos", orquestres i "triumfitos". Ah i també una tamborada, amb alumnes del centre.

Amb el sol que lluïa i tants de colors, segur que vàrem enlluernar molts dels que sortiren al carrer a veure'ns passar.

Després i com a novetat arribàrem al Parc Municipal, i després d'una darrera desfilarada vàrem ben berenar.

Visita a la Casa de Cultura de Felanitx

Els alumnes dels tres cicles de Primària tinguérem l'oportunitat d'assistir a una interessant exposició de la Casa de Cultura de la Vila.

Amb el títol "*Dins les muralles. Castells i fortificacions a les Illes Balears*", els alumnes descobrirem com els nostres avantpassats pogueren sobre-

viure als assetjaments constants i perills de l'Edat Mitjana.

També durat el recorregut pogueren aproximar-se a les distintes manifestacions culturals, i gastronòmiques de les diferents cultures que conviuen plegades en aquella època.

Sala d'Encontre familiar

Un dels moments més difícils en l'escolarització dels infants és el moment d'adaptació dels nins al nou entorn.

Com a qualsevol, gran o petit, trobar-se en un lloc que no domines és una situació no gaire agradable i necessites aquella mà o mirada que tant coneixes que t'asseguri que tot va bé.

Conscients d'aquest moment d'angoixa hem adequat una sala a l'**Escoleta Municipal Pere Oliver i Domenge**, perquè els més petits i els seus pares puguin passar de la manera més còmode possible aquests primers moments d'adaptació, és la que a partir d'ara coneixerem amb el nom de "Sala d'Encontre Familiar".

Feim i anam a Cursets

Començam per na **Mª Antònia Vaquer Maimò** que ha assistit a les V Jornades Educar en Imatge; Els Relats Fotogràfics, organitzades pel CEP

Des del 6 de març hem començat al nostre centre dos curssets informàtics impartits per en **Jaume Obrador**; Wiki i Oppen-Office

Teatre des Lledoner

Na **Marga Sureda** (PT) ja s'ha estrenat, com a directora en solitari d'una petita-gran obra de teatre. Amb el títol "Estudi Científic Familiar", els nins de 5è i 6è del Taller de Teatre des Lledoner ens introdueixen dins el fantàstic i complicat món dels llaços fraternals. Un grup d'erudits científics estudiaren i observaren les relacions estranyes, reals i al mateix temps divertides dels membres d'una família qualsevol, per intentar treure'n unes conclusions no gaire científiques però reals. L'important és que tots passarem una estona molt, molt divertida.

Enhorabona a la directora, a tots els actors i en especial a na **Vodka** que brodaren els papers, ah per cert: una passada de decorats.

Novetats en la plantilla de professors.

Aquest segon trimestre hem ampliat les hores d'en **Jaume Barceló**, i de na **Cristina Adrover**. En Jaume s'encarregarà de reforçar el suport d'aquests alumnes que necessiten una ajuda extraordinària i na Cristina entra a formar part del departament d'Orien-

tació com a mediadora de conflictes.

Sortides d'infantil

Aquest trimestre també hem volgut sortir al carrer per poder gaudir de diferents experiències.

Els nins de P-3, P-4 i P-5 vàrem fer la visita al Mercat Municipal, allà a part de veure les diferents parades, comprarem fruita i després al pati de l'escola fèrem una gran berenada.

Els de P-3 vàrem agafar autocar per dirigir-nos al Camp d'aprenentatge "EL PALMER" de Campos (fou tota una aventura).

Els de P-4 visitarem les instal·lacions de la Policia Local i poguérem veure al viu característiques d'aquesta feina.

A part també fèrem una excursió de tot un dia (és la primera) a Natura Parc, a més a més de veure molts d'animals tenguérem temps de poder jugar.

Els de P-5 dia 23 de febrer vàrem anar a fer un dibuix al

natural. Les nostres mestres ens varen dur fins a la Font per pintar la façana de l'església parroquial de Sant Miquel. Us podem assegurar que qualcun de nosaltres serà un "Miquel Barceló".

Una altra sortida que fèrem va ser anar a la Biblioteca. Allà vàrem descobrir mitjançant "el professor sorpreses" el seu funcionament i tot el que hi podem trobar. Des d'aquestes planes els nins de la classe dels crancs i dels calamars volem donar les gràcies a aquest professor per haver-nos apropat d'una manera lúdica el món dels contes i dels llibres.

I per acabar, la darrera sortida que fèrem aquest trimestre fou a Marineland. Hi anàrem dia 29 de març. Allà trobàrem tot tipus d'animals aquàtics. Hi anàrem amb un autocar i dinàrem allà. Ens ho passarem d'allò més bé.

PROJECTES

Els nins de l'escoleta un any més ens hem engrescat a fer una feineta per projectes:

Els temes elegits han estat els següents:

P-3.....LES FLORS

P-4.....ELS METGES

P-5.....ELS AVIONS

Els nins estan bastant engrescats i les mestres encara més, ja que després de molt de temps no s'ha triat un animal com a tema.

Centre de Formació en Pràctiques

En aquestes dades també arriben al nostre centre els i les practicants que comencen a prendre contacte amb la realitat de les aules. Cal esmentar que som l'única escola concertada que som *Centre de Formació en Pràctiques de la UIB*. Així na Francesca Sagra ha estat acompanyada de n'**Aina Crespí** durant tot el mes de febrer.

Des del 5 de març fins dia 4 d'abril, a sisè A i d'especialitat d'educació física han vingut na **Pilar Gomila** i n'**Edita Varela**, i de l'especialitat de Llengua Estrangera na **Magdalena Duran**.

Viatge d'estudis de quart

Els alumnes de 4t d'ESO enguany també parteixen de viatge d'estudis la setmana de Pasqua. Astúries i Cantàbria són els destins que han triat en aquesta ocasió. Esperarem impacients la seva tornada per veure les fotografies i comprovar que és cert allò que diuen

que es tracta d'una experiència inoblidable. Bon Viatge!!

Classes sobre salut afectiva i sexual

Durant la primera setmana de febrer s'han organitzat unes classes sobre *Salut afectiva i sexual* per als alumnes de tercer i quart de Secundària i Garantia Social. Són unes xerrades informatives adreçades a joves l'objectiu de les quals és plantejar una visió positiva, respectuosa i enriquidora de la sexualitat i de les diferents maneres d'expressió i vivència. A més, també són una via per oferir la creació de reflexió i debat sobre diferents aspectes de la sexualitat entre els joves, proporcionar nocions sobre planificació i potenciar habilitats socials que condueixin a relacions sexuals sense riscos. Aquestes xerrades estan organitzades per la Direcció General de Joventut del Govern de les Illes Balears i les imparteix personal qualificat vingut expressament al centre.

Fira del Treball, Habitatge i Educació per a joves.

Dia 10 de febrer els alumnes de 4t d'ESO visitaren la *Fira de Treball, Habitatge i educació per a joves*, organitzada per la Direcció General de Joventut del Govern Balear. El recinte firal de Palma reuní institucions, empreses i entitats privades per oferir informació

sobre treball, habitatge, educació i joventut. Els alumnes d'Es lledoner, guiats per dues monitores, recorregueren tots els mostradors del recinte i obtingueren de primera mà tota la informació que demanaren sobre recerca de feina (feines d'estiu, borses de treball, etc), ofertes educatives a Balears i a la resta de l'Estat (universitats, tota l'oferta de Formació Professional existent, etc) així como informació relacionada amb residències d'estudiants, acadèmies privades, entre el més destacat. La visita durà dues hores i pogueren rebre informació que els ajudarà al final del curs a triar el camí que han de seguir en acabar la Secundària.

Projecte Home

Seguint amb la feina iniciada en cursos anteriors, des de les tutories de primer, segon i tercer d'ESO es continua fent feina amb el projecte *Entre tots*, programa de prevenció escolar i familiar que promou l'Associació Projecte Home. Cal destacar que els professors tutors han hagut de fer uns cursos d'especialització per poder aplicar aquest programa amb els seus alumnes. A més, també s'ha de fer menció al fet que la feina no es limita a l'àmbit de l'aula, sinó que esdevé una activitat compartida: s'organitzen sessions periòdiques que es duen a

terme al saló d'actes de l'escola fora de l'horari escolar i des de les quals, entre pares, alumnes, professors i preparadors treballen els diferents continguts de cada un dels nivells en particular.

Sortides Tercer Cicle Primària

Els alumnes de cinquè anaren de Colònies a la Victòria els dies 22 i 23 de març i els de sisè gaudiren d'un viatge a Barcelona els dies 21, 22 i 23. Tots gaudiren d'allò més aquestes sortides.

I amb tot això acabam, queda un darrer trimestre que segur que serà intens, diada del llibre, jornades multiesportives, notes finals i informes, però d'això ja en parlarem més endavant. Que passeu unes bones vacances santes.

EL JOC HEURÍSTIC

Des de principi de curs els nins i les nines de l'aula d'1 a 2 anys un cop a la setmana tenim l'oportunitat de fer joc heurístic a la nostra classe i no sabeu com ens ho passam de bé! Tot seguit vos explicarem en què consisteix i què és el que feim quan se'ns presenta aquest joc.

Primer de tot direm que el joc heurístic està basat en l'activitat sensorial, introduït per Elionor Goldschmied, adreçat especialment a la nostra edat, de 12 a 24 mesos. Aquesta activitat permet enriquir el nostre desenvolupament físic, mental, social i emocional. L'interès que tenim per manipular, encaixar, picar, experimentar, ficar i treure els objectes com a mecanisme per conèixer l'entorn i estructurar la seva comprensió fan d'aquest joc un recurs pedagògic fantàstic.

El material del joc heurístic està format per material d'ús quotidià, natural i de reciclatge i sempre hi ha d'haver tres tipus de material: les bosses per guardar el material, els contenidors i objectes que puguem introduir dins els contenidors. Exemples del material que tenim per fer el joc heurístic són botelles buides, taps, trossos de mànegues o cortines, teles, pines, rul.los, anelles, pots de plàstic, etc.

Aquest joc està format per tres parts:

La primera part consisteix en la preparació del material escollit per part de les mestres (contenidors i 2 o 3 tipus de material) i la posterior col·locació. Si sabéssiu la bondada que feim mentre ens posen tot el material damunt l'estora... Estam asseguts amb els ulls ben badats i amb una juguera... però és que les nostres mestres no diuen 1, 2, 3 a jugar! No ens movem gens ni una mica.

Es a la segona part quan tenim l'oportunitat de jugar amb tot el material, de manipular-lo, de ficar i treure coses, i ens ho passam d'allò més bé. Mentre les nostres mestres miren el que feim, com experimentam, i ens ajuden a solucionar qualche conflicte, ens animen a seguir explorant el material, etc. Fins que veuen que ja estam un poc cansats i ens canten la cançó per arraconar. Aquesta ja és la tercera i darrera part del joc i tots començam a fer qualche fua per agafar com més objectes millor i ficar-los dins la bossa corresponent. Quan ja ho hem arraconat tot hauríeu de veure com queda la classe, està a punt per jugar a una altra cosa, per berenar o fer un feineteta i nosaltres hem gaudit de jugar, de manipular, d'experimentar... i tenim ganes que la setmana passi aviat per tornar a fer joc heurístic.

Primer Cicle d'Educació Infantil

LA PAU

Segurament deu ser coincidència, però cada any quan s'acosta el 31 de gener el cel s'enfosqueix. És la saviesa de la natura que, per damunt de la dels homes no suporta el dolor de perdre els seus fills i es tapa els ulls.

Perquè cada any, és el mateix cada any, i hem de lamentar desgràcies incomprensibles d'aquí a prop i de més enfora, però també és vera que cada any, segurament exigint la pau i tal com ens va ensenyar Gandhi seguirem lluitant sense cansar-nos, perquè, qui aguanta ho pot tenir TOT.

Enguany l'acte de la Diada de no violència i la pau el traslladarem a les aules, cada dia treballam perquè l'amabilitat i la cordialitat ens acompanyi, però havíem de commemorar aquest dia d'una forma més especial, recordant Gandhi i fent reflexionar els nins i nines sobre aquest tema tan delicat i important. En el pati vàrem amollar colomets (símbol de la pau) i amb unes fortes mambelletes vàrem dir "PAU 10, POBRESA 0"

Amb un dibuix i composició que vos mostram veureu com els més petits tenen ben clar que s'ha de fer perquè el mal desaparegui i la mare natura pugui deixar de plorar.

SONS EN EL TEMPS

A l'escoleta, els nins del 2n cicle hem rebut la visita "d'una maleta musical" de la Fundació La Caixa, que es deixa com sempre de prèstec.

És una maleta que té com a tema: "Sons en el temps", i de forma pedagògica es poden treballar tallers musicals; no serveix per dur-hi el berenar o una muda de roba, o contes... (és a dir, no és com la que tenim tots nosaltres, per acudir cada dia a l'escola).

Quan les mestres la varen obrir es trobaren amb una gran quantitat de material per poder treballar de forma més innovadora i activa la música dins l'aula.

Dins aquest gran caixó ens trobam amb pals, cordes, cercles, pilotes... que encara que no ens paresqui ver ens serviren per poder fer música.

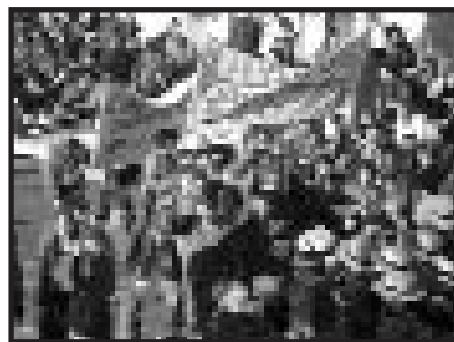
Cada tutora va triar l'activitat que més engrescadora o adient va trobar per al seu grup, i la veritat és que el resultat va ser ben positiu.

Es podia observar un grup de nins i nines totalment disposats a participar "d'aquells jocs" que per dues setmanes ens varen visitar.

Esperem poder repetir experiències d'aquests tipus altres vegades, ja que també ens agrada poder sortir per alguns moments de la rutina diària.

Segon Cicle d'Educació Infantil

ÀLBUM FOTOGRÀFIC DE LA RUETA

Com t'agradaria que fos la classe?

Fent expressió oral uns d'aquests dies va sortir aquest tema de la classe: Com ens agradaria que fos?. la majoria opinen que hauria de ser guapa i quan els demanes que volen dir amb això de guapa te miren amb cara estranya, és a dir, com si fossis entabanada i te diuen IDÒ GUAPA! i se queden tan feliços.

Altres diuen que a més a més la volen neta i quan els fas veure que són ells que l'embruten amb els papers que retallen i deixen caure a terra o amb la resta dels llapis o pintures quan fan punta et diuen que no són ells que ho fan... que ells ho deixen tot a la paperera, el que hi ha per davall les taules o envoltant la paperera mai no és seu, fins i tot no són seus llapis sencers o gomes d'esborrar que trobam...

I altres opinen que ha de ser:

- amb una porta guapa
- que el cartell de les lletres ja les tengués totes posades i així ja ho podríem llegir tot
- que tengués moltes finestres amb persianes liles i parets roses
- que hi hagués floretes i una prestatgeria plena de llibres (no vaig descobrir per què ja que en tenim una on ja no n'hi caben més...)
- també amb una pissarra molt grossa (i això que en tenim dues...)
- que fos de color vermell, amb taules blanques i que posàssim la data sempre de vermell
- que estigués decorada amb dimonis sempre i amb plastilina de colors i jocs
- que hi hagués molts de cartells i els quaderns més difícils
- i una de molt bona: **QUE FOS COM UNA DISCOTECA AMB LLUMS DE COLORINS.** Jo li vaig demanar com és que la volia així i em va contestar que estava segur que ens ho passaríem millor!!!

I la darrera no té res a veure amb la classe però sí amb la il·lusió i la fantasia amb què et sorprenen els nins moltes vegades: **MESTRA, JO AVUI HE VIST NIGULS QUE VENIEN CAP A FELANITX CARREGATS DE NEU I JA SÓN DAMUNT FORAVILA...!!!**

Primer A d'Educació Primària

Divendres 16 Maig 2007

La Rueta

La rueta va començar a la Plaça Lac.
 Va anar passant per el Centre Major i després passant
 per el Museu Municipal.
 Va anar per moltes moltes.
 Allà hi van anar anant els de Guadalupe, 3 anys,
 4 anys, 5 anys, 1^a, 2^a, 3^a, 4^a i Joan Llop,
 els de Guadalupe i els de 3 anys anaven de
 pollet els de 4 anys i 5 anys anaven de carter,
 els de 1ª turera, els de 2ª turera, els de 3^a
 de caballer, els de 4^a de dinàmico i els
 altres anant acompanyats de molts més molts
 i molts i molts perquè hi havia molts de colers.
 Quan van acabar al Centre Municipal van
 acabar de jugar i van marxar i els de Joan
 capó també.

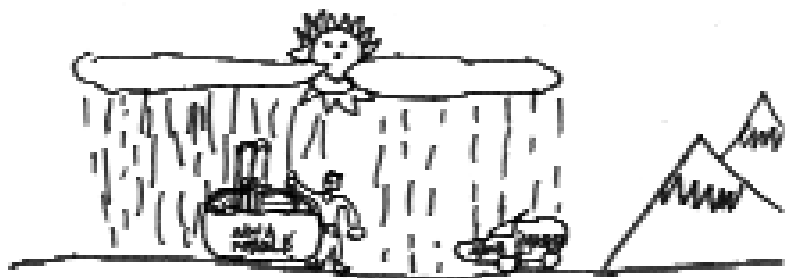
Miquel Miquel Vidal 1^a B

Dinastia + Fides

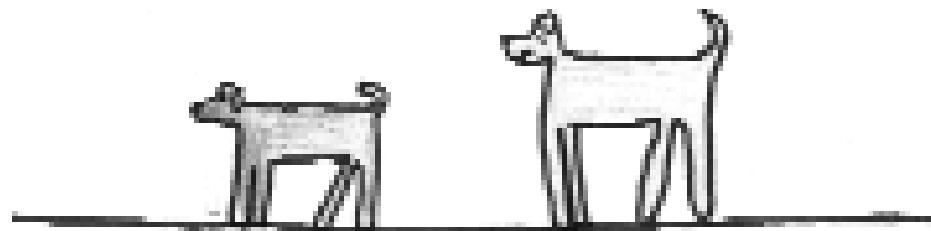
Hola! Som una 1^a Magdalena i vos volem dir que a l'escola hem vistatut que s'aigua és molt important i que no la podem trucar ni contaminar. Els deixem una mostra: tres vidres barrejats aigua i aigua. L'altre petita d'aigua, que no truca, la agafen en boti i quan el veuen com de la que fa feig. Per veure la contaminació l'hem de omplir de neteja, perquè se veuen sense neteja de tanta aigua. També vos hem de respectar les dents amb el bifi tenent. L'aigua és molt important perquè si no hi ha aigua no hi ha vida i per això no s'hem de trucar. Perquè hi ha molts de peixos que avia de veure i per això per ferre d'aigua i per això és molt important l'aigua.

M^{ra} Magdalena 2^a A

LA MEVA MASCOTA

Jo sóc en Tomàs i tinc dos canis de dos raças, l'una, també de raça, de l'altre, de raça molt bonica, perquè també de raça, un d'ells només de raça i té catifes grans i mig, li agrada molt estar tranquil i que no el molestin, li agrada estar solitari; cada dia li dono un pastilla. S'altre nom és Mami, li dono unes li agrada jugar amb un pilota i amb la pèl. Una ja comença a ferre un pilota i cap de veure la pèl. M'encanta de men canis!

En Tomàs, Mesquita 2^a B

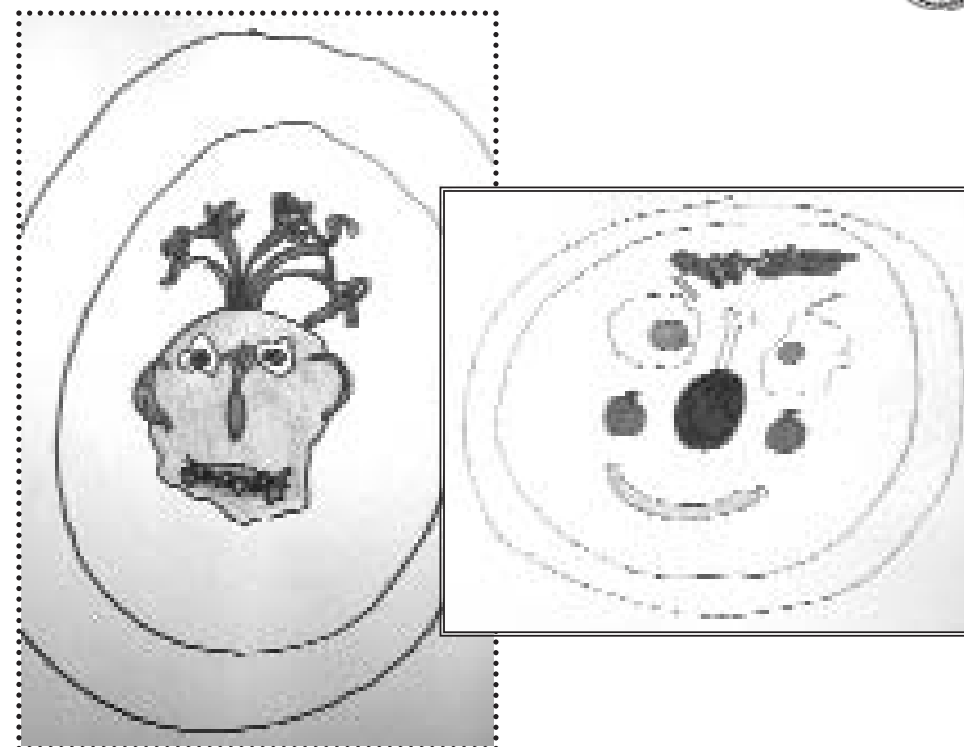
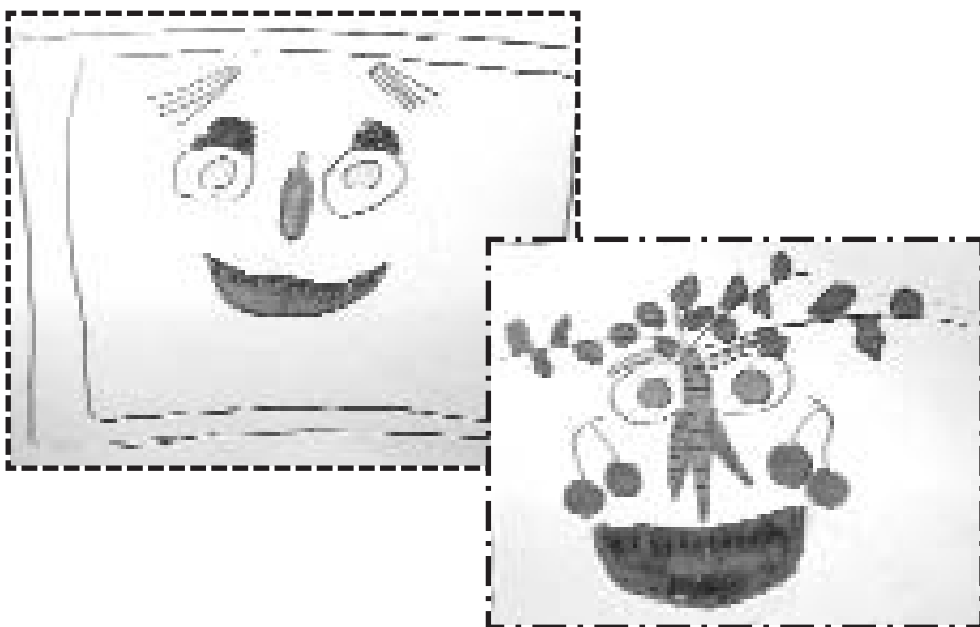
ELS ALIMENTS

Els alumnes de tercer de Primària participam en el segon programa i concurs escolar organitzat pel Govern Balear "PER UNA ALIMENTACIÓ SALUDABLE"

El Projecte consisteix a fer reflexionar els alumnes sobre els models i hàbits d'alimentació actuals i contrastar-los amb els que es consideren saludables (nombre de menjades que cal fer, menús equilibrats, moment de la menjada etc.)

Un altre objectiu que ens va parèixer molt interessant fou que l'alumne arribi a ser responsable de la seva alimentació sense dependre dels adults. També preparar-los per a l'acceptació dels canvis corporals que experimentaran i la imatge corporal que tendran i tot plegat aconseguir que aflorin les seves emocions, motivacions i dubtes entorn d'aquest tema.

Adjuntam una mostra del treball plàstic que hem fet. Com veis són plats-cares formats amb ingredients necessaris per a una alimentació sana i equilibrada.

Els alumnes hi estan molt engrescats i així expressen les seves opinions..

- *Està molt bé perquè t'ajuda a fer manualitats*
- *Està molt bé per als nins i les famílies.*
- *Molt divertit i educatiu.*
- *Molt guai!*
- *Molt bé i coneixem ingredients nous.*
- *Ens diu que hem de menjar moltes fruites i verdures.*
- *M'agraden molt les cares fetes amb aliments. Són molt divertides. Els personatges estan molt bé i està molt ben explicat I als meus pares els ha agradat la guia per a la família.*
- *Amb el projecte podem aprendre moltes coses com per exemple: coses noves per menjar, que els pares ens ajudin a fer les activitats i més coses*

LA TROBADA AMB UN... EXTRATERRESTRE

Heu trobat un objecte volador no identificat d'espècie
que volava molt baix sobre el mar. Heu vist que era un
objecte amb un cilindre al centre. Heu vist que tenia
vibracions que semblaven a un objecte que era un objecte volador.
Heu vist que tenia un cilindre al centre i un objecte
que semblava a un objecte que era un objecte volador.

1. Què veieu?

Un cilindre amb vibracions.

2. Com ho veieu?

Ho veieu amb un telescopi.

3. Com ho veieu?

Ho veieu al mar.

4. Què veieu?

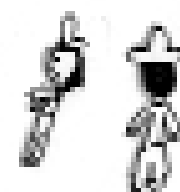
Un cilindre amb vibracions.

5. Per què ho veieu?

Perquè veieu un objecte al mar.

Perquè veieu un objecte al mar.

Perquè veieu un objecte al mar.

UNA VISITA AL PLANETA MARS

Heu trobat un objecte volador no identificat d'espècie
que volava molt baix sobre el mar. Heu vist que era un
objecte amb un cilindre al centre. Heu vist que tenia
vibracions que semblaven a un objecte que era un objecte volador.
Heu vist que tenia un cilindre al centre i un objecte
que semblava a un objecte que era un objecte volador.

1. Què veieu?

Un cilindre amb vibracions.

2. Com ho veieu?

Ho veieu amb un telescopi.

3. Com ho veieu?

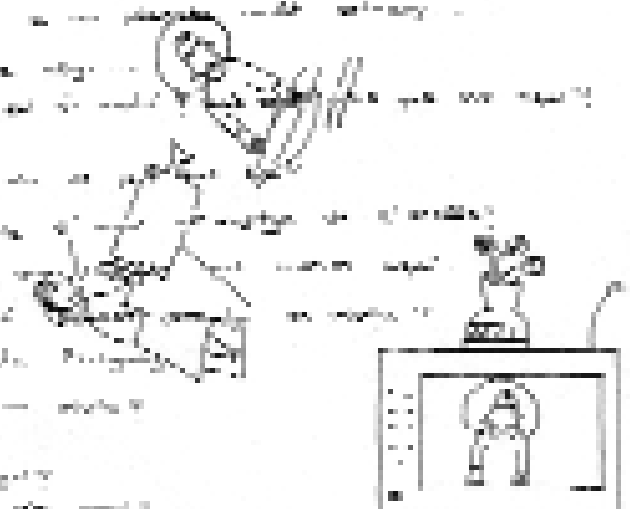
Ho veieu al mar.

4. Què veieu?

Un cilindre amb vibracions.

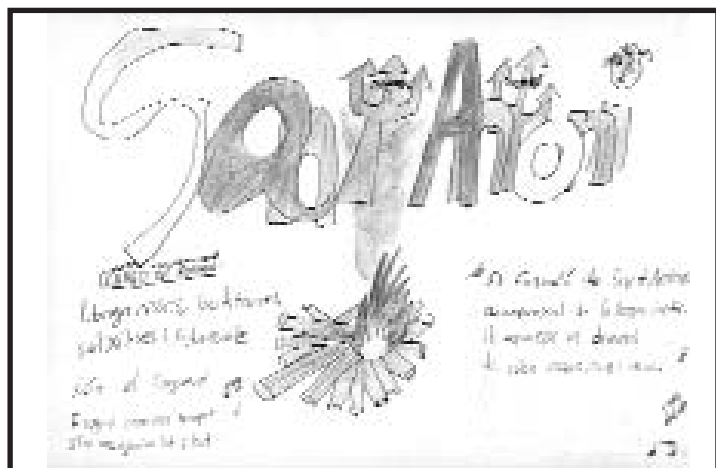
5. Per què ho veieu?

Perquè veieu un objecte al mar.

Quart d'Educació Primària

SANT ANTONI I EL DIMONI

Sant Antoni gloriós
posau ordre dins l'escola
el meu grup és tan trullós
que ens senten de Sa Mola.

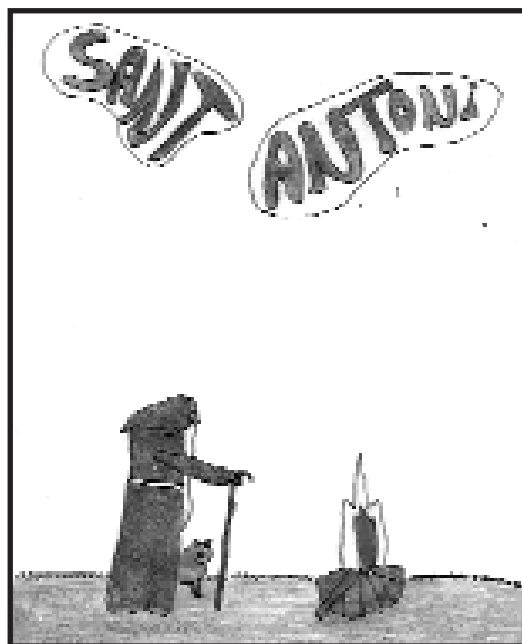
Maria del Mar Grimalt

Sant Antoni es passeja
es passeja vora mar
cercant sa seva orquestra
per poder anar a pescar.

Margalida Roig

A Sant Antoni gloriós
li varen fer un fogueró
fins que va venir un dimoniot
i ens va assustar a tots.

Souhaila Chakrouni

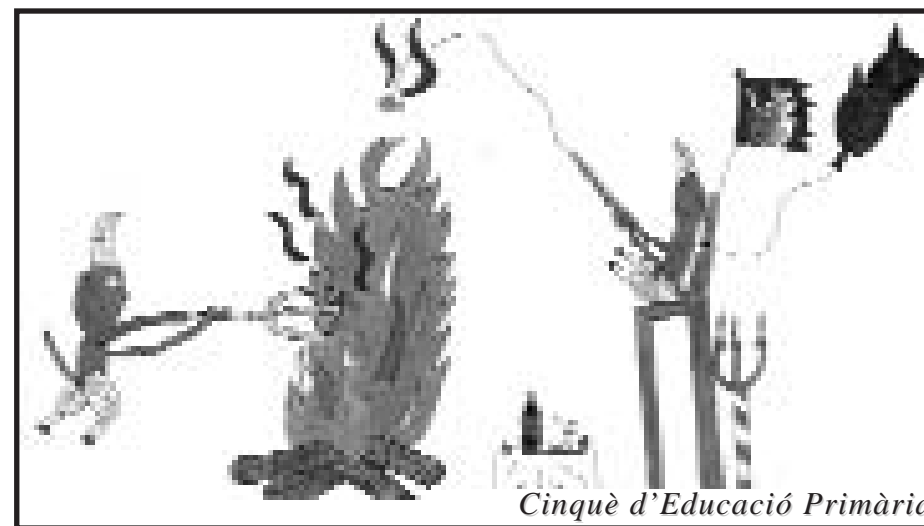

Sant Antoni i el dimoni
una glosa ens dirà
per fer mal al dimoni
i donar-nos els molts d'anys.

Marta Barceló Oliver

Sant Antoni gloriós
que tu tens molt de foc
i el dimoni està furiós
i camina a poc a poc.

Maria Fernández Amores

Cinquè d'Educació Primària

ELS JOCS DE LLEURE DELS NOSTRES PADRINS

Els alumnes de sisè engrescats en el treball de recerca iniciat en el trimestre anterior, han seguit la investigació guiats de la mà dels padrins i les padrines i han après molt sobre els jocs de lleure d'aquella època.

El treball que us presentam a continuació és una berreja de la informació obtinguda pels nostres alumnes, però a la Wiki hi podreu trobar els treballs complets. Us animam a llegir-los ja que tots ells són prou interessants.

Curiositats:

- Hem pogut observar que hi havia jocs que eren propis dels nins i altres que eren per a les nines.
- Els nins i les nines, per tant, no solien jugar junts.
- No hi havia jocs electrònics.
- La majoria de les joguines eren de fabricació pròpia.
- Quasi tots els padrins comenten que les joguines que recorden varen ser portades el 5 de gener pels Reis Màgics d'Orient.

Els nins solien jugar a:

Piltracos: eren uns cromos que es retallaven de les capses de mistos. Hi podia haver dos o més jugadors. Posaven un cromo en terra girat al revés i en la mà una mica curvada hi pegaven damunt. Qui aconseguia girar-lo era el guanyador i després se'l quedava.

Futbol: es jugava igual que ara, però amb una pilota de pedaç.

Teies: es jugava amb soles de sabates. Un nin tirava una sola de sabata en terra i els altres l'havien d'endevinar. Tot depenent de la distància en què quedaven les altres soles hi havia tres resultats: "tiqui" quan aconseguies tocar-la, "pam" si quedaves un pam lluny i "tiqui-pam" si la tocaves i quedaves un pam lluny. Guanyava qui feia més

vegades "tiqui-pam"; llavors li donaven els "piltracos".

Cèrcol: el material usat era una roda de bicicleta sense goma i alguna cosa que permetés manejar-la. El joc consistia a fer-la rodar amb un pal.

Montepío o piola: un nin doblegava l'esquena i els altres el botaven. El que botava anava dient: "A la una, una. A les dues, la cossa. A les tres, el que va darrera que no digui res. A les quatre, és l'ase. A les cinc, diling-diling".

Baldufes: normalment a l'escola no en podien dur. Hi havia un parell de jocs: un era fer ballar la baldufa i guanyava qui la feia rodar més temps; un altre consistia a posar-la enmig d'un rotlle i els altres nins, amb una altra baldufa, l'havien d'endevinar, llavors si l'endevinaven havien fet "poll"; un altra manera de jugar era fent una diana al terra amb un guix, tirar la baldufa i el que feia més a prop del centre guanyava.

Bolles: eren de fang i de vidre amb ratlles. Un joc era posar una bolla enmig i amb una altra bolla l'havien d'endevinar, si la tocaven la se quedaven. També com al joc de les teies jugaven al "tiqui-pam". Una altra manera de jugar era fer un cercle al terra i posar-hi bolles dedins i amb una altra bolla tirar a endevinar-la. O simplement havien de botar unes amb les altres.

Cavallet: el joc consisteix a pujar damunt l'esquena de l'altre i fer de cavalls i cavellers.

Cotxes: eren de fusta o cartró i les rodes de taps de botelles.

Tirar tests: també ens agradava omplir tests amb plomes i tirar-los als veinats.

Tocar baula: quan passaven per davant una casa tocaven la baula i partien corrent a amagar-se.

Retgirar la gent: fermaves un calcetí a un fil, el posaves damunt la vorera i t'amagaves, quan passava algú l'estiraves i s'espantaven pensant que era una rata.

Els jocs més habituals de les nines eren:

Figurins: podien ser comprats o retallats de les revistes. Consistia a posar dos o més figurins al revés i amb una mà pegar-li damunt, si el giraves te'l podies quedar.

Agulles: les nines duïen a l'escola una capseta d'agulles de cap blanc o negre. Tiraven una agulla en terra i amb una altra agulla empenyent-la amb el dit l'havien de creuar. Qui crevava les dues agulles guanyaven un figurí. Una padrina ens contà que les agulles de cap negre les agafaven d'amagat dels mocadors de pagès o de la seva padrina.

Corda: jugaven a botar-la individualment mentre cantaven una cançó. També podien jugar en grup, llavors dues nines aguantaven una corda i la feien rodar, mentre una altra botava enmig cantant una cançó. Si no aconseguia botar-la i acabar la cançó, perdia i entrava una altra nina. Utilitzaven cordes velles i usades.

"Tocar marra" o conillons d'amagat: una nina comptava amb els ulls tancats mentre les altres s'amagaven, el joc consistia a trobar-les, però es podien salvar si abans de trobar-les aconseguïen tocar la paret on hi havia la nina que contava, llavors deien "marra".

Pepes: eren de pedaç o de cartró i no es podien banyar. Estaven cosides per les mares.

"Tres en Raya": una cadira baixa de bova, tres bastonets i tres bocins de paper que feien de fitxa era el material que necessitaven. Era un joc per a dues persones; una tenia els bastonets i l'altra els paperets. Posaven un bastonet a cada cantó de la cadira i un altre paperet enmig i intentaven fer "tres en raya". Era un joc d'hivern i hi solien jugar els vespres durant les vetllades devora l'escalfa-panxes.

Cinc pedretes: s'agafen cinc pedretes i les tiren a l'aire, llavors les pedres cauen descompostes, s'agafa una d'elles i la tiren a l'aire mentre n'agafen una del terra procurant que la pedra de l'aire no caigui. A poc a poc s'ha d'anar augmentant la dificultat.

Pepes: les pepes podien ser de paper i estaven dibuixades i es venien els vestits dibuixats a part; el joc consistia en retallar els vestits i posar-los-hi. Les de roba tenien el cap fet amb un bolic de pedaç i el cos amb una tela vella, hi jugaven amb un grup d'amigues.

Opinions dels nins i de les nines:

• Els jocs dels nins eren més "pesats" que els de les nines, però tots eren igual de divertits. A més amb qualsevol cosa (una sola de sabata, una bolla, una baldufa, una corda...), s'ho passaven molt bé i no com ara que tenim moltes joguetes cares i no ens conformam.

• Els nostres padrins amb pocs doblers es divertien molt més que nosaltres. Jugaven amb coses que no valien res perquè no tenien doblers i s'ho passaven molt bé. Nosaltres necessitam joguetes i jocs que valen molt perquè no sabem passar el temps lliure i ens falta imaginació.

• Els meus padrins jugaven a moltes coses que encara ara es juguen i algunes s'han modificat un poc, però l'objectiu segueix essent el mateix. A mi m'agrada molt jugar a algun d'aquests jocs. Avui en dia els jocs són quasi tots electrònics i ens fan estar tancats a casa. Abans els jocs eren per jugar al carrer i així els infants s'espaiaven més.

Sisè d'Educació Primària

Diada Psicomotricitat

Una vegada més la nostra escola pren part a les activitats organitzades per s'Institut de serveis socials i esportius de Mallorca. El dissabte dia 24 de febrer va tenir lloc la diada de psicomotricitat al poliesportiu Guillem Timoner de Felanitx, aquesta fou un èxit de participació per part de la nostra escola, que una vegada més va comptar amb el major nombre de participants.

L'activitat estava destinada als més petits de 3 a 6 anys, els quals varen poder gaudir de diferents activitats repartides a les estacions. La temàtica de l'activitat eren els animals

Els animals al zoo: varen poder gaudir de diferents construccions

Els animals de granja: Aquí hi entrava més el joc simbòlic amb les diferents disfresses amb les quals els nins eren difícils de reconèixer.

Els animals salvatges: El castell inflable els va convertir en autèntics animals de la selva

Els animals al circ: el caire lúdic i esportiu es va unir per poder gaudir de diferents esports

Per acabar com sempre hi hagué una animació final amb un grup d'aquests que juntament amb els nins no acaben mai la corda.

Només ens queda donar-vos les gràcies per a la vostra participació i fins a la propera diada que segurament serem més.

Departament d'Educació Física

AND THE OSCAR GOES TO...

Primer va ser en José Luís Garcí qui obrí les portes de Hollywood al cinema espanyol, el seguiren en Fernando Trueba amb *Belle Époque*, continuà en PEEEDRO! (Pedro Almodóvar), seguidament n'Alejandro Amenábar amb *Mar adentro* i enguany Na "Pe" (Penélope Cruz) que s'ha quedat a les portes, però segur que si segueix així recollirà el que haurà sembrat.

Bé resumint, després de veure com ha anat la 79na edició dels òscars, on fins i tot un ex-vicepresident obté la daurada estatueta, els alumnes de 4t de primària hem pensat que aquesta era la nostra oportunitat, i hem preparat un documental on explicam i presentam el nostre centre, i totes les activitats que hi realitzam.

El millor però és que en aquest *documentary short subject* hi participen no només els alumnes sinó també tots els mestres, que s'han après a la perfecció l'*screenplay*. I com en tots els films tenim un molt bon equip, que ens ajuden que el treball tenguí una bona qualitat; aquests són:

Executive Producer: Cooperativa d'Ensenyament Es Lledoner.

Director: Xesca Burguera

Dialogue Coach: Maribel Vilanova

Assistant Director: Antònia Serra

Second Assistant Director: Mª Antònia Obrador.

Productions Sound mixer: Francesca Adrover.

I el més important;

Starring: Alumnes de 4t de Primària

Mestres de primer i segon cicle de primària

Especialistes de primer i segon cicle de primària

Departament de Suport

Personal no docent

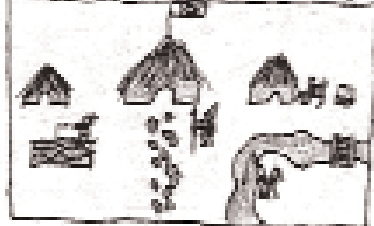
Estam convençuts que amb aquest equip i un repartiment d'aquesta qualitat l'any que ve ens passejarem per la catifa vermella fent ombra als més grans actors i actrius del món del setè art. I com diuen en termes cinematogràfics; *to be continued...*, paciència ja vos farem a saber quan serà la pre-estrena.

Departament d'Anglès

EL FOC NEL·LE

Vicent Regal Fontana Torralba

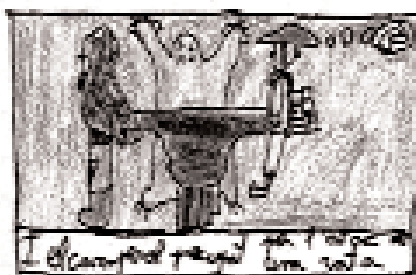
En un bosc molt dens i fosc
Un poblet que va bates una llum.

I en la nit més fosca
El foc de la llum.

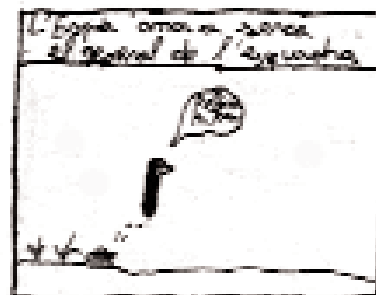
I un foc que va bates

I el foc que va bates una llum.

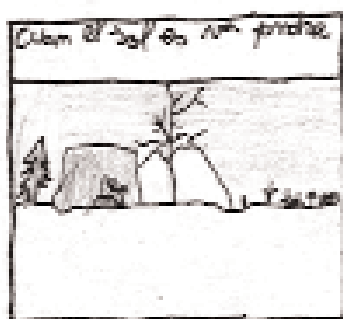
I el foc que va bates una llum.

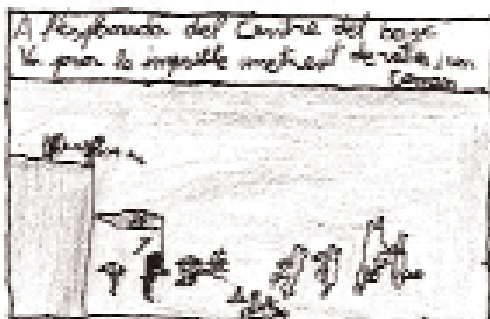
I el foc que va bates una llum.

I el general tot agafat com
Tot és ben segur i cert

Quan el foc va bates una llum.

A l'esperança del Centre del foc
Va per la impetuosa i ràpida i un foc

El foc que va bates una llum.

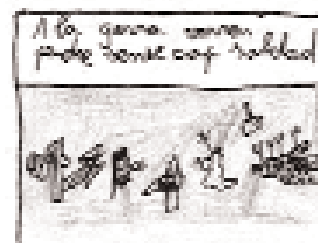
El general i els seus
soldats i el general tot
una llum que va bates una llum
Un foc que va bates una llum

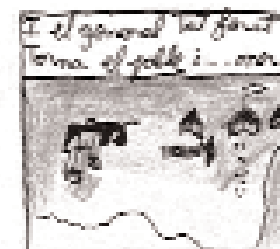
I el general de color, gairebé, amb...

Què és i què és el foc
Tot és ben segur i cert

A la guerra, com
pode bates cap i tot

I el general tot fosc
Torna el foc i...

Primer d'Educació Secundària

Canvi climàtic

El tema de la contaminació i del canvi climàtic és un tema molt parlat a la nostra societat. Sembla difícil d'imaginar-se el món on vivim, sense que hi sigui possible la vida. La idea d'aquest escrit és donar a conèixer què és en realitat el canvi climàtic, com ens afecta, perquè en tenim una idea equivocada.

Què és l'efecte hivernacle?

A l'atmosfera del nostre planeta hi ha diferents gasos que poden provocar un efecte hivernacle, això vol dir, que absorbeixen i eviten que s'escapi a l'espai exterior la radiació infraroja. Això fa que la temperatura de l'aire de la Terra sigui de 15°C, una temperatura apta per a la nostra vida. L'efecte hivernacle no és res dolent, es més, és un fenomen natural de l'atmosfera.

Quines són les conseqüències d'un efecte hivernacle exagerat?

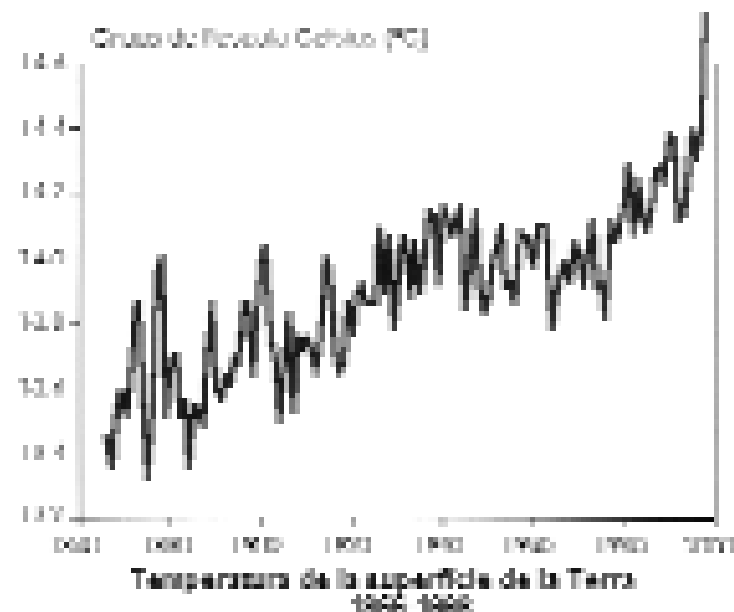
Fa augmentar la temperatura, per tant, posa en perill la composició, la capacitat de recuperació i la productivitat dels ecosistemes naturals i el mateix desenvolupament econòmic i social, la salut i el benestar de la humanitat i de tots els éssers del planeta.

Quan començaren a notar les conseqüències?

Nosaltres no ens n'adonam, però ja és una realitat. El passat any 2006 va ser el més calorós des del segle XVII. A més, es pot veure perfectament com va pujant la temperatura en aquest gràfic. Només són dècimes, però cada dècima és un canvi en l'equilibri del nostre planeta.

I els primers mesos d'enguany també han començat amb temperatures anormals per l'època de l'any en què estam. Hi ha hagut problemes amb l'escassa quantitat de

neu i s'han alterat els ecosistemes de la natura, un bon exemple són les aus migratòries, que han tingut la sensació en ple hivern de ser a la primavera i ponien els ous abans d'hora.

Què és el canvi climàtic?

Actualment al món estam tirant a l'atmosfera una gran quantitat de substàncies com els denominats clorofluor-carbonis (CFC) fabricats per als frigorífics, aire condicionat i com a propelents per als pots d'aerosols que alteren l'absorció de radiacions solars, i s'està produint un augment ràpid de la concentració de CO² a l'atmosfera i s'incrementa l'efecte hivernacle que puja la temperatura mitjana del planeta.

*Alumnes de 2n d'Educació Secundària,
Processos de Comunicació*

VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Violència de gènere es refereix a tot acte de violència que s'exerceix contra la dona pel simple fet de ser-ho i que té com a resultat possible o real un dany físic, sexual, psicològic o emocional, ja sigui en la vida pública o en la privada. La violència exercida contra les dones és la més antiga, la més forta, variada i la més extesa de tot el planeta, el mateix Kofi Anan, gens sospitós de parcialitat, va declarar l'any passat que 1 de cada 3 dones ha sofert algun tipus d'agressió. En l'Estat Espanyol és la principal causa de mortalitat prematura de les dones: abans que la SIDA, els accidents de trànsit i el càncer de mama; 57 dones assassinades a les mans de les seves parelles, a més de 16.000 denúncies en el que va d'any, un 7% més que l'any passat, i això, segons tots els estudis realitzats, no és més que la punta de l'iceberg, si ho generalitzam a tot el món.

Aquesta violència té com objectiu el control sobre els nostres cossos, els nostres espais, sobre el nostre treball, la nostra llibertat, la nostra identitat, en definitiva, sobre les nostres vides. El control sobre tots aquests aspectes ha anat prenent formes diferents segons les diferents èpoques i realitats. S'ha controlat el nostre cos, en principi, mitjançant l'intercanvi de dones d'unes tribus a unes altres, posteriorment mitjançant el matrimoni, la prohibició de l'avortament, l'exercici de la prostitució, el tràfic de dones...

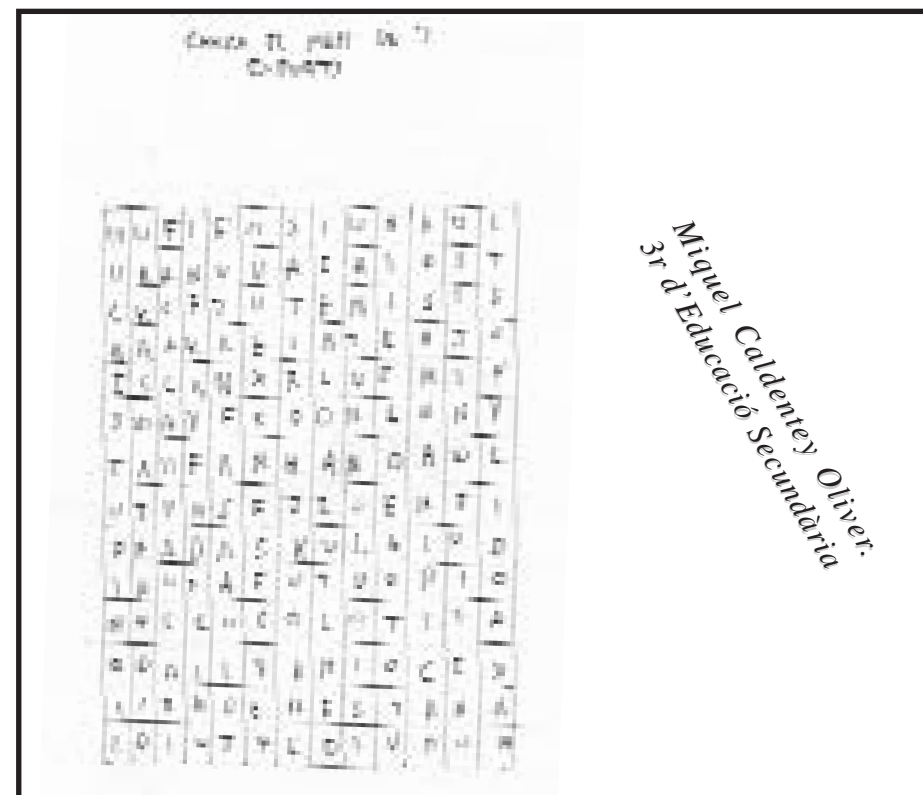
D'una banda, les mesures que cal engegar han de situar-se en tres àmbits: el de la prevenció, el de la sanció de les conductes violentes i l'assistencial.

Per altra banda, com que el problema és estructural ha de ser abordat des d'un punt de vista interdisciplinar en el qual s'incloguin la política, l'educació, la salut, el dret, la psicologia, els mitjans de comunicació, el treball social i la seguretat ciutadana tant en l'anàlisi com en el tractament. En primer lloc, des del punt de vista de la política es fa imprescindible un Pacte d'Estat per elaborar una llei integral que ha de centrar-se en garantir el dret a viure sense violència de gènere i ha de complir els següents objectius:

- Donar protecció immediata i efectiva a les víctimes, donant prioritat a les mesures cautelars preventives.
- Contribuir a l'erradicació d'aquesta violència des de l'àmbit legislatiu i judicial

- Elaborar la normativa que coordini els recursos socials suficients institucionals i privats.
- Donar suport i col·laborar amb les associacions de dones que tracten aquest tema.
- Prevenir la violència elaborant programes destinats a la comprensió i eliminació de les seves causes i promovent campanyes de sensibilització i formació dirigides a la ciutadania en general, i a les i els professionals de l'educació i de la formació especialment.

*Francisca Mesquida Ximelis, Jenifer Cano Sierra, Teresa Bellido García
3r B d'Educació Secundària*

L'ART NO ÉS UN REFLEX DE LA VIDA, SINÛ UNA FORMA
DE VIDA I UNA MOLT ESTRANYA FORMA DE VIDA.

Frase de la conferència que pronuncià Miquel Barceló el 23 d'octubre en la Universidad d'Oviedo, abans de rebre el premi Príncep d'Astúries de les Arts de 2003

Hereus dels tòpics, seria senzill de batre en aquesta ocasió aquell que diu que ningú *no és profeta en la seva terra*. Miquel Barceló, felanitxer i artista, esdevé una icona que ens permet dissentir d'aquesta tradició pessimista: si algú ha portat més enllà de les fronteres físiques i polítiques el nom del poble de Felanitx és ell i si algú s'ha convertit en una celebritat reconeguda entre tots els qui viuen a la vila també és gràcies al seu mèrit personal.

Fent una mica de remembrança, és bo recordar uns pocs detalls de la seva biografia. Neix a Felanitx durant l'hivern de 1957. Tot d'una que fou una mica destre amb les mans, apuntà la seva facilitat per a la pintura i les arts plàstiques en general i la seva especial sensibilitat per percebre el món i re inventar-lo a través de la seva mirada creativa. Aprofitant aquesta predisposició, aviat anà a Barcelona per estudiar a l'Escola de Belles Arts. La seva participació en la XVI Biennial de Saô Paulo va facilitar el seu llançament internacional. Després, l'any 1982 és seleccionat a la famosa Documenta de Kassel (Alemanya). A partir d'aquí, el món de les arts es posa pràcticament als seus peus o ell se'n fa un súbdit valuósíssim.

A l'estiu de 2003, Miquel Barceló és guardonat amb el premi Príncep d'Astúries de les Arts; el jurat va considerar que des de la seva joventut Barceló s'ha convertit en un dels grans noms de la pintura europea contemporània i va valorar la seva *aportació a l'art amb una estètica mediterrània*.

No és una casualitat anomenar Miquel Barceló en aquests moments: la premsa internacional es fa ressò de les seves darreres i espectaculars contribucions a l'art: l'encàrrec que rebé per reformar la capella de Sant Pere, situada a l'absis lateral dret de la capçalera de la catedral de Palma, i la seva participació

en la *performance* teatral *Paso Doble*, amb el ballarí i actor Josef Nadj l'han fet susceptible de crítiques d'alabança i el mantenen en la palestra de l'actualitat.

La inauguració de la capella va tenir lloc el passat 2 de febrer i fou precedida d'una solemne cerimònia que oficià el bisbe de Mallorca i a la qual assistiren els reis d'Espanya. Miquel Barceló no hi participà ja que no és creient però s'afegí a la comitiva més tard per explicar els detalls de la seva obra. Per il·lustrar-ho es projectà un vídeo.

Des del moment en el qual Teodor Úbeda, que recordem fou Bisbe de Mallorca, li encarregà l'any 2001 aquest ambiciós projecte, l'expectació creada arreu del món ha estat suprema. La idea de la reforma de la capella de la catedral va sorgir l'any 2000 i va esser propiciada per la Fundació Art de la Seu de Mallorca, a la qual s'hi afegí el suport d'altres organismes de les Illes, civils i eclesíastics. N'ha resultat en una obra de ceràmica per a la qual Barceló s'ha inspirat en el capítol sisè de l'evangeli de Sant Joan i n'ha recreat el miracle de la multiplicació dels pans i dels peixos. Aquesta intervenció de Barceló significa una reforma feta dins una de les catedrals més representatives del patrimoni gòtic mediterrani.

Abans que Barceló començàs a fer realitat aquest projecte, va esser necessari retirar els elements que configuraren fins aleshores la capella: el retaule neoclàssic de St Pere i els mausoleus dels bisbes Salvà i Cotoner s'han reubicat a altres indrets de la catedral. El que sí va esser inevitable és l'ocultació sobre l'obra de Barceló d'una pintura gòtica, la qual cosa ha estat objecte de crítica.

Pere J. Llabrés fou l'assessor religiós de l'artista i li oferí dues narracions bíbliques; la dels pans i dels peixos va esser finalment la candidata.

Barceló començà la seva tasca: crear un mural ceràmic (de terracota) de 300 m2 per cobrir les parets de la capella, que hagué de realitzar-se en peces. Per a aquesta magna obra, es traslladà a Nàpols i va realitzar-lo amb la col·laboració del ceramista Vincenzo Santoriello, qui li ajudà a solucionar els reptes de manipulació, cocción, trasllat i posterior muntatge d'aquests mural. Va convertir una antiga fàbrica en el seu taller, i fins i tot hi va construir un forn especial per coure'l. A més, va muntar uns bastiments inclinats espectaculars per col·locar-hi a sobre les plaques d'argila humides i treballar-les amb les mans a cops de puny i rapinyades, usant després compressors d'aire i eixugadors per preparar-les abans de la cocción. Durant aquesta feina de creació que absorbí Barceló fins al punt que quasi vivia al taller de Santoriello, el fotògraf Agustí Torres va poder fer-ne un seguiment. A través de les fotografies que va obtenir del procés ens convida a gaudir dels fets més intrigants de la creació artística i ens deixa un llegat al qual normalment l'espectador final de l'obra

no pot accedir. Finalment, el mural esdevé com a una única peça i funciona com a un “puzzle” que s’instal·la a la paret a partir de les seves esquerdes naturals.

Com a resultat, podem observar tres grans frescs. A l’esquerra, una gran ona transporta peixos, pops i en general “criatures marítimes” que a la part superior són vives i neden i en la part inferior es converteixen en peixos morts. La part central està emmarcada per dues coves i presidida per un Crist ressuscitat que té proporcions humanes; tant, que és la mateixa silueta de l’artista feta quasi transparent, sobre un sagrari daurat. Aquest Crist i les calaveres que hi ha a sota han estat el més criticat de l’obra. La

part dreta del mural representa els pans que, per extensió, són tots els fruits de la terra o aliments terrestres com les síndries i els penjolls de raïm madur. Cinc vitralls de 12 metres d’altura culminen aquesta obra: són els encarregats de recollir la llum i difondre-la per la capella per tal de reflectir-hi la claror mediterrània del fons marí. És, en resum, aconseguir el que han anomenat *la catedral sota la mar*. Gràcies a ells, la terracota irregular adquireix diferents coloracions durant el dia i les quatre estacions.

Acabat ja el treball d’elaborar el mural i just abans d’inaugurar la seva feina a la catedral, Miquel Barceló ha estat protagonista d’un altre esdeveniment que ha vingut a remoure les teories de l’art: una fusió especial de teatre i escultura, una simbiosi moderna entre la creació i l’espectacle en directe han donat pas a l’obra *Paso Doble*. Es tracta d’una *performance* o un *work in progress* estrenada el juliol de 2006 al Festival de Teatre d’Avinyó i representada llavors a Palma, concretament a la Llotja, a finals de febrer de 2007. Barceló, juntament amb Josef Nadj, coreògraf i ballarí, han protagonitzat una posada en escena en la qual exerceixen ambdós d’artistes i matèria primera per acabar creant un quadre viu d’argila. L’espectador assisteix en directe al procés creatiu d’un quadre. Però es tracta d’una obra que neix i mor damunt l’escenari en cada una de les representacions: al final és destruïda.

Tot comença amb un mural de fang només recobert per una capa d’argila blanca, semblant a un llenç sense estrenar. Barceló i Nadj comencen a transformar-lo utilitzant qualsevol part del cos, des dels punys fins als peus passant pels colzes i els dits. D’aquesta manera, creen formes que van canviant. Pri-

mer, copegen des de darrere i després s’hi enfronten per davant. A partir d’aquí, incorporen eines que empren per treballar el material com si estiguessin llaurant un camp que al final esdevindrà una obra d’art: aixades, pals, ganivets de fusta o pales, tot sembla servir. I arriba el punt culminant de la representació: els dos artistes cobreixen els seus rostres amb atuells i els transformen en cares d’animals, com per exemple un gall, un cavall, un toro i un porc i que després acaben llançant al mural ceràmic. La música intervé per marcar el ritme, que s’accelera per moments. Al final, el mateix Nadj es converteix en part de l’obra de Barceló quan aquest comença a modelar la seva figura humana mitjançant gerres de fang que llança damunt el ballarí. La representació culmina: sona el pas doble, sense clarinets i els dos artistes acaben dins l’obra, “devorats” pel mural.

70,000 quilògrams d’argila és el que varen emprar per fer les representacions de Mallorca. Per preservar en la memòria i perllongar aquesta obra efímera en tots els seus aspectes, una productora parisenca l’ha enregistrada en un video-art.

L’artista continuarà treballant, no de bades concep l’art *com a una forma de vida*. I si és veritat que, com ell mateix proclama, *s’aprèn a pintar observant la natura*, esperarem impacients des de la barana del temps esser testimonis, de nou, dels seus encontres entre el paisatge exterior i l’explosió quan es troba presoner dels seus colors, les seves formes i les seves barreges a priori impossibles. Acabam amb el fragment d’un article de Francisco Calvo Serraller, qui deia que “*la grandesa de Barceló es basa en el fet(...) que durant el quart de segle que ha transcorregut des que va saltar a la fama, no només no ha deixat de treballar intensament sinó que, faci el que faci i sigui quina sigui la moda imperant en cada moment, no ha deixat de suscitar l’interès internacional*”.¹

Irene Gonzàlez, Miquel Arnau Gayà, Manuel Hidalgo. 4t. ESO A
 Alícia Vogel, Maria Mesquida, Bàrbara Rotger. 4t. ESO B
 Arranjaments: Jerònima Muñoz

1. www.elmundo.es | www.elpais.com | www.lavanguardia.com | www.mallorcaweb.com | www.vilaweb.cat | <http://sqnsmallorca.blogia.com/2003/octubre.php> | www.lesartsdecoratifs.fr | www.miquelbarcelo.org | www.ultimahora.es | www.eltemps.net | Diari Part Forana | Diari L’Observador. | www.diariodemallorca.com

VIATGE A NÚRIA

Enguany hem viscut una experiència totalment nova i divertida; un viatge a l'estació d'esquí de Vall de Núria. Vàrem arribar a Ribes de Freser, el poble on havíem de passar les nits, concretament a l'hotel Catalunya. El primer dia tots vàrem caure molt però a base de caure i caure en vàrem aprendre un poc, almenys a aguantar-nos drets. Més endavant, ja ens vàrem anar tirant de dalt de les pistes verdes i a mesura que avançàvem, per les blaves i les vermelles.

L'hotel, era petit però acollidor i el menjar estava bé, aquest era dels més familiars que havíem vist mai. Els dies que esquiàvem, tenien la seva part bona i la seva dolenta, per exemple quan el monitor ens feia algun sermó. El monitor del nostre grup es deia Bernat.

Quan arribàvem a la Vall de Núria, tot el que es veia, era blanc, exceptuant els pocs arbres que quedaven descoberts de neu, també hi havia un llac de petites dimensions.

Ens ha agradat molt, no hi havíem anat mai, quan no en sabíem, només esperàvem que acabés la classe, però quan en vàrem començar a aprendre se'ns va fer molt curt i al final haguéssim quedat un parell de dies més.

Esperam que l'any que ve hi puguem tornar.

Biel Llinás, Pere Fiol, Toni Martí i Jaume Joan Amengual
Primer A. d'Educació Secundària

EL SUPORT, UNA EINA PER A TOTS.

El dia 20 de Febrer, les professores del Departament de Suport, vàrem tenir el plaer de poder assistir a **III jornades sobre el Sistema Educatiu de les Illes Balears**, organitzades per la UIB i titulades *El professorat clau de l'educació*. Convidades pel Director de l'ICE, Joan Jordi Muntaner, hi vàrem presentar una petita xerrada on explicàvem la nostra tasca a l'escola. Aquest esdaveniment va sorgir perquè la Cooperativa d'Ensenyament Es Lledoner ha tengut l'alegria, el present any, de rebre el segon premi en els *Premis Nacionals de Compensació Educativa*, convocats pel Ministeri d'Educació i Ciència, i del qual ens sentim especialment orgulloses.

Hem considerat oportú, en aquest article, informar-vos també de la tasca que portam a terme des del Departament de Suport, juntament amb la resta de l'equip docent. Us presentam a continuació un petit resum dels Programes de Compensació Educativa que tenim en funcionament actualment.

La nova realitat social que presenta des de fa uns anys el municipi de Felanitx, i per tant la diversitat d'alumnat que ens trobam al centre, ens ha conduït a la necessitat de replantejar-nos l'organització dels recursos educatius per a donar resposta a tots aquests tipus d'alumnes, interessant-nos especialment en aquells que puguin presentar més dificultats per a integrar-se al sistema ordinari.

Dins aquesta diversitat els diferents perfils de l'alumnat amb necessitat de compensació educativa són els següents:

- Alumnes de minories ètniques i / o culturals en situació de desavantatge social per motius de marginació o abandonament familiar que presenten desfasament educatiu.
- Alumnes immigrants en desconeixement de la cultura i llengua, i d'incorporació tardana.
- Alumnes de famílies desestructurades amb risc de marginació que presenten inadaptació social i familiar.
- Alumnes d'Educació Secundària amb risc d'abandonament del sistema educatiu.
- Alumnes que presenten problemes d'absentisme escolar.
- Alumnes de NEE amb diferents minusvàlues.

Amb la finalitat d'incorporar i adequar aquests alumnes al sistema educatiu normalitzat s'estableixen diferents pautes d'actuació adaptades a les característiques específiques de cada grup:

- 1- Es posa en pràctica el Pla d'Acollida.
- 2- Es planifiquen les mesures de suport necessàries en cada cas per afavorir l'adquisició dels objectius educatius.
- 3- Es fomenta l'assistència continuada per tal d'evitar l'absentisme i abandonament escolar.

4- Per tal d'optimitzar la tasca educativa es promou un sistema de treball en xarxa amb tots els organismes implicats ja que estam plenament convençudes que és l'únic mètode de treball viable. Realitzam tasques conjuntes i periòdiques amb entitats com els Serveis Socials i altres entitats municipals de l'Ajuntament, el Servei d'Orientació Laboral, la Unitat de Salut Mental, l'EOEP, Servei d'Atenció al menor, EAP, Projecte Home, SAED (Servei d'Atenció Domiciliària), i amb altres serveis els que puntualment sigui necessari contactar depenent de la necessitat del moment.

ACCIONS DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA QUE DUIM A TERME.

PROGRAMA D'EDUCACIÓ COMPENSATÒRIA.

Aquest programa s'adreça a aquells alumnes de minories ètniques i/o dificultats socioculturals que els suposin un handicap a l'hora de seguir el procés educatiu. Els nins provenen d'un entorn social desafavorit que no valora com a primordial la necessitat d'escolarització i que releguen les obligacions escolars i minimitzen la seva importància.

PROGRAMA ALTER.

El programa ALTER és una iniciativa del Govern de les Illes Balears en col·laboració amb l'Ajuntament de Felanitx dirigit a alumnes de 14 a 16 anys amb risc de fracàs escolar.

L'objectiu principal és que aquests alumnes puguin tenir un apropament cap al món laboral i la darrera finalitat és l'aprenentatge d'un ofici per a la inserció laboral posterior a l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria.

L'horari dels usuaris es porta a terme a dos llocs diferents:

Al Centre Escolar cursaran les diferents matèries: anglès, llengües, matemàtiques, taller, transversals.

Al lloc seleccionat per a fer la feina.

La durada del programa coincideix amb la del curs escolar.

PROGRAMA D'EDUCACIÓ INTERCULTURAL.

Dirigit a alumnes immigrants, en el nostre cas és tracta majoritàriament d'origen magribí, amb necessitat de compensació escolar degut al desconeixement total i absolut de la llengua i cultura de la comunitat. A més a més, un alt percentatge d'aquests alumnes no ha estat escolaritzat prèviament en el seu país d'origen.

TALLER D'EDUCACIÓ CIUTADANA.

Destinat a aquells alumnes d'entre 13 i 16 anys, la majoria repetidors, que presenten una important desmotivació escolar i que requerien noves estratègies per evitar el seu abandonament escolar.

En les activitats que es porten a terme es pretén, entre d'altres, millorar les capacitats bàsiques i instrumentals mitjançant àrees de taller específiques. Tallers de: "Premsa i Debat Popular", vinculat a les assignatures de Llengua Catalana i Llengua Castellana; "Jocs i Habilitats Mentals", vinculat a l'àrea de Matemàtiques, "Noves Tecnologies", vinculat a l'assignatura de Tecnologia; i "Iniciació a la FOL o Transició a la vida adulta/activa" lligat a l'àrea de Ciències Socials, Geografia i Història.

PROGRAMA D'INTEGRACIÓ.

Per als alumnes que presenten algun tipus de minusvàlua i que, atenent a la seva individualitat i partint de les seves necessitats específiques, intentam oferir-los una formació integral que afavoreixi el seu desenvolupament.

PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.

Aquest Pla és una iniciativa de l'EOEP que atén les escoles de la zona de Llevant. Amb ell es pretén tenir un coneixement i un seguiment més precís de tots els alumnes que rebin ajudes durant la seva escolarització i que, per tant, treballen amb una adaptació curricular més o menys significativa però que permet una adequació d'objectius.

OBJECTIUS GENERALS DELS PROGRAMES

- Fomentar l'assistència a l'escola (des d'EI a l'ESO).
- Evitar l'abandonament escolar i sobretot sense una adequada orientació acadèmica/professional.
- Possibilitar el desenvolupament integral dels alumnes.
- Acostar els alumnes a una escola més pròxima i assequible.
- Adequar els objectius al ritme d'aprenentatge individual.
- Treballar conjuntament amb els seus principals referents.
- Impulsar la coordinació amb els diversos organismes externs.

Com a conclusió final dir que els trets que creiem que ens caracteritzen es podrien resumir en els següents:

- Per una part la individualització en l'avaluació i tractament de cada un dels nostres alumnes, per tal d'entendre les seves circumstàncies personals i d'aquesta manera tractar d'incidir en aquells aspectes que poden facilitar la seva integració.
- Estam convençudes que l'únic mètode de feina possible és en equip, per tal d'aconseguir uns resultats adequats i garantir la seva continuïtat . Entenem com equip no només el nostre departament sinó tot l'equip docent, i també aquells organismes externs que, com ja hem comentat abans, formen part de la nostra xarxa de treball.

- És imprescindible per dur a terme qualsevol projecte, la implicació de l'equip directiu del centre, ja que d'ells depèn la seva inclusió, de fet, dins la programació general, ja que en cas contrari quedaria reduït a una actuació aïllada.

- Creiem que l'estructuració física del nostre centre afavoreix la continuïtat de la línia educativa i el traspàs fluid de la informació.

- D'altra banda l'estabilitat professional de l'equip docent permet la continuïtat del treball iniciat i un coneixement més directe de tots els alumnes.

Una característica de la nostra feina és el gran esforç pedagògic i psicològic que requereix de part de tots els docents i que sovint els resultats obtinguts no sempre són tan bons com esperàvem.

Aquest treball ens ha ajudat a reafirmar-nos en les nostres conviccions, i tot i que en ocasions els objectius assolits puguin parèixer insignificants per a ulls aliens, pensam que cal valorar-los i reivindicar-los i no desanimar-nos per tot el que queda per aconseguir.

ÉS UN CAMÍ DE PETITS ÈXITS I GRANS FRUSTRACIONS.

Departament de Suport

TEATRE DES LLEDONER

LA NOSTRA ESCOLA, ABOCADA DE PLE AL MÓN DEL TEATRE DES DEL TEATRE DES LLEDONER.

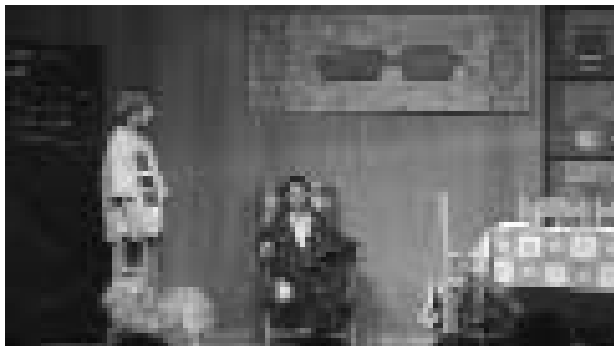
Els alumnes de 3, 4 i 5 anys de l'escoleta, ens estam preparant amb molta il·lusió per a la nostra primera experiència sobre l'escenari. Com que som moltíssims, més de trenta, serà una super obra. Per començar a entrar en ametlles, vos direm que va sobre un grup de ratetes mooooolt presumides, i un nombrós estol de festejadors que els fan la torniola. Serà divertidíssim. Esperam que les nostres mestres, na Bel Mesquida, na M Antònia Monjo, na Pilar Manresa i na Margalida Estelrich no acabin la paciència abans d'hora.

Els nins i nines de primer i segon de primària ja tenim na Blanca-neu quasi a punt. Per a la nostra mestra de teatre, na M Antònia Obrador també serà la seva primera obra, així que els nervis estan a flor de pell empatats amb les ganes i la il·lusió que ens fa pujar damunt l'escenari.

Els de tercer de primària, anam de bòlit. Realment, en Xisco Olivares ha estat tot un descobriment. Tot ell traspua xou i espectacle i és un especialita de l'expressió corporal. Té tanta vitalitat, tant d'entusiasme, tant... Bé, amb una paraula, estam encantats amb ell i ens ho passam pipa preparant la nostra obra sobre la guerra. Ja ens sabem els papers i només queda muntar-ho tot plegat. Ai, quina guerra! És una obra crítica, amb to d'humor, sobre la incapacitat humana de viure sense haver de repartir cacauets a tort i a dret.

Els alumnes de quart de primària, hem ajornat una mica l'obra perquè la nostra mestra de teatre està una mica rovellada. Ara, però, ja s'ha posat les piles i anam a tota màquina preparant: L'homenet de paper una obra que ha traduït na Margalida i ha adaptat a les nostres exigències, ja que fa un grapat d'anys que, la majoria, feim teatre i volem un paper ben llarg.

Els nins que participam al taller de teatre de cinqué i sisé, després de molts assajos, decorats acabats, vestuari penjat i a punt, amb els nervis a flor de pell i els ratolins corrent per dins la panxa, vam voler estrenar la temporada damunt l'escenari el passat diumenge dia 11 de

març a la Casa de Cultura amb l'obra titulada “*Estudi Científic Familiar*”, una adaptació de Margarita Sureda Soler de l'obra “*Quina Familiar!*”, obra que des del primer assaig ens ha

fet passar bons moments i riure a gust preparant les escenes.

Durant la representació trobareu Bàrbara Sitges, Sandra Cuero, Júlia Riera i Maria del Mar González representant quatre científics molt sabuts que havien decidit estudiar la família, els costums que trobam dins les cases, centrant-se així en el comportament de cada un dels seus membres i traient-ne el que més gràcia ens poguéis fer.

El pare (Andreu González), la mare (Maria del Mar Grimalt), els germans (Margalida Roig, Caterina Ferriol, Maria Montserrat) i la padrina (Marta Barceló) van fer passar una estoneta d'allò més divertida al públic, acompanyats d'una música de percussió (Juan Santiago), amb les seves peripècies familiars que ben segur que vos van sonar a tots com si les haguessiu viscudes alguna vegada.

Així doncs després de la bona rebuda del nostre petit espectacle ens resta posar-nos les piles i començar de bell nou a preparar alguna cosa més, així com agrair l'audiència del públic que ens va donar la millor recompensa que pot tenir un actor, les seves rialles i els seus aplau-

diments.

Els alumnes de quart d'ESO que cursam l'optativa de teatre, hem treballat una adaptació de Pirates de Dagoll Dagom, que ens ha fet na Margalida Estelrich i l'oferirem, si els déus ens són favorables, a tots els nins de primària de l'escola, en motiu de la festa del llibre, que enguany gira entorn dels llibres de pirates i corsaris. La representarem al pati de Sant Alfons, aprofitant les bones vibracions que ens transmet l'ombra del nostrat lledoner.

Com ja us vàrem anunciar, enguany som 123 alumnes que feim teatre. Confirmant un cop més que el teatre des Lledoner és una realitat de pes dins el panorama escènic del nostre poble.

DIA MUNDIAL DEL TEATRE. 27 DE MARÇ

El dia mundial del teatre es va crear el 1961 per l'Institut Internacional del Teatre (ITI). Se celebra anualment el 27 de març per tota la comunitat internacional teatral. S'organitzen actes a tot arreu per assenyalar l'ocasió; un dels més importants és posar en circulació el Missatge Internacional, que tradicionalment escriu una personalitat de teatre de talla mundial. Enguany ha anat a càrrec de sa majestat el Xeix Dr. Sultà Bin Mohammad Al-Qasimi, membre del consell suprem de U.A.E.- Regent de l'Emirat de Sharjah.

A continuació us en feim arribar uns fragments:

Va ésser durant el meus primers dies d'escola, quan vaig quedar fascinat pel teatre, aquest món màgic que em va captivar de per vida.

Els inicis foren humils, unencontre casual que només contemplava com una activitat extraescolar per enriquir la ment i l'esperit. Però es va convertir en més que això quan m'hi vaig veure involucrat seriosament com a autor, actor i director d'una producció teatral. (...)

El poder i l'esperit del teatre va arrelar i es va ficar molt en dins de la meva consciència durant els meus anys a la

universitat en el Caire. Llegia àvidament quasi tot allò que tenia relació amb el teatre, i veia gran part del que es representava sobre els escenaris. Aquesta conscienciació s'ha fet més profunda si cap en anys successius, mentre vaig intentar seguir els darrers avançaments dins el món del teatre.

En les meves lectures sobre teatre des dels temps de l'Antiga Grècia fins als nostres dies, he estat conscient de la màgia interna que els diferents móns del teatre tenen el poder de produir. (...)

El poder del teatre també possibilita obrir nous camins per al diàleg entre diferents races, diferents ètnies, diferents colors i diferents creences.

Personalment, això m'ha ensenyat a acceptar els altres tal com són i ha instal·lat en mi la creença que en la bondat, la humanitat pot romandre unida, i que en la dolentia, la humanitat només és capaç d'estar dividida. (...)

El teatre és vida. No hi ha hagut moment com l'actual, en el qual ens incumbeixi tant a tots denunciar les guerres sense sentit i les diferències doctrinals, que sovint eleven les seves cares horripilants no disuadides per la consciència que vibra amb responsabilitat.

Ens hem, per tant, d'enfrontar i afrontar a tots aquells que mai no s'aturen de remoure la tempesta. Ens hi hem d'afrontar, no per destruir-los, sinó per aixecar-nos part damunt l'atmosfera contaminada que deixa l'estel de la seva tempesta.

Hem d'unir els nostres esforços i utilitzar-los per comunicar el nostre missatge i establir llaços d'amistat amb tots aquells, que clamen per la germanor entre les nacions i els pobles del món.

Som mortals, però el teatre és tan etern com la vida mateixa.

Taller de Teatre Es Lledoners.

Elogi de la poesia

Ramon Bassa i Martín
(Universitat de les Illes Balears)

Aquestes línies volen respondre a la petició d'un bon amic de la revista "escola", i les vull dedicar als infants, pares i mestres de l'escola i de manera especial, felicitar-los pel seu treball sobre el món de la poesia que duen a terme. Esper que n'obtingran els elements de reflexió i ànims per seguir endavant en aquest camp.

Introducció

Quan parl de poesia, m'agrada contar una anècdota que em va passar a França fa devers tres anys. Era la nit de cap d'any, i mentre esperàvem que arribàs la mitjanit de l'any nou, una senyora ja jubilada ens entretenia amb jocs de paraules: quan el quadern tot verd és obert, ja no és tot verd («Quand le cahier tout vert est ouvert, n'est pas tout vert»), ens deia. A continuació, ens va dir que faria una paròdia lingüística de la faula de La Fontaine Le Corbeau et le Renard ('El corb i la guineu') i, per provocar l'auditori, digué: supòs que coneixeu la faula. I de cop més de cent veus de les persones de totes les edats que hi havia a la sala es posaren a recitar:

Maître Corbeau, sur un arbre perché,

Tenait en son bec un fromage.

Maître Renard, par l'odeur alleché,

Lui tint a peu près ce langage:

«Et bonjour, Monsieur du Corbeau.

Que vous êtes joli! que vous me semblez beau! [...]

Vaig quedar impressionat, i vaig pensar si una nit de cap d'any al nostre país es fes una pregunta semblant, quin poema? en cas que en una nit com aquesta a algú se li ocorregués recitar un poema? en llengua catalana sabríem recitar cents de persones juntes: «El pi de Formentor?», «Assaig de càntic en el temple?», «Viatge a Ítaca?», «Cant espiritual?», «Corrandes de l'exili?», «Desolació?» Els pocs poemes que sabríem dir vindrien ajudats més pel fet d'haver estat musicats per algun cantant que per haver estat apresos en una recitació a l'escola o a casa.

Després vaig demanar a uns amics meus que tenen fills a l'escola francesa si era usual que allò passàs a França, i em digueren que ara ja no era tan marcat, però que encara a l'escola, entre altres treballs sobre educació literària, feien aprendre de memòria per recitar una mitjana de sis o set poemes cada curs. Vaig treure comptes i

em sortia que un infant aprenia al llarg de l'educació primària una cinquantena de poemes, que formaven part del seu bagatge cultural.

Algú em podrà dir que saber de memòria uns poemes no significa haver despertat el gust per la poesia ni per la literatura. Pot ser que sigui així, però també li recordaré que Jorge Semprún conta que quan els nazis el varen fer presoner i el tancaren en una cel·la aïllat, un dels recursos que tenia per ajudar-se en aquella soledat era recitar-se de memòria els poemes que l'escola francesa li havia proporcionat. Per tant, el fet que en algun moment de la seva infància hagués pogut tenir aquest recurs literari, li permetia utilitzar-lo en un altre moment de la seva vida, que malauradament ningú no hauria sospitat que hagués de ser en una presó nazi.

I aquestes anècdotes em duen a unes reflexions més llunyanes: quin paper i quina importància té la poesia a l'escola, quin ús es fa de la memòria, en l'educació, com s'integra la poesia dins la vida de les persones, dels infants, dels adolescents, quin és el bagatge cultural de poesia catalana i universal que tenim, què passa amb l'ensenyament de la literatura,

com es fa, quin grau d'educació de l'oralitat (entonació, claredat, pronunciació...) proporcionam als nostres infants?

Pens que la poesia encara és una oblidada dels objectius generals de l'escola. Corren mals temps per a les humanitats. L'educació primària? i la secundària encara més? es troben immerses en la voràgine de les noves tecnologies de l'educació, però a vegades els responsables educatius no tenen clar com poden conjugar-ho amb ensenyar a llegir i escriure bé, amb la formació logicomatemàtica, amb ensenyar a parlar, a saber expressar-se amb correcció, tant de paraula com per escrit, que són objectius principals d'una educació bàsica i general per a tota la ciutadania d'un país.

I una ajuda per a aquesta construcció d'una persona mitjanament culta, sensible i alfabetitzada passa per no negligir el món de la poesia. I ara ja sí, després d'aquest llarg preàmbul, és d'això que m'agradaria parlar.

1. El significat etimològic de la paraula poesia

La paraula poesia prové de la paraula grega *poiesis*, i aquesta del verb *poiéo*, que vol dir «fer». Quin bell lligam! Poesia i fer. Romp el

tòpic del poeta tancat dins una cambra aïllat del món, i ens suggerix una lluita per fer, per moure's dins una realitat, dins una praxi i donar forma a sentiments, sensacions i pensaments.

I l'etimologia de la paraula poeta encara és més impactant, del grec *poietes*, «creador, autor, poeta». El poeta és un creador, un protagonista de la seva pròpia paraula. I si hem de fer cas als especialistes, és una paraula més antiga en català que la paraula poesia. Primer foren els poetes, després s'anomenà la poesia.

2. El sentit humà de la poesia

Ens fa més humans la poesia? Jo diria que la poesia ens fa humans, així, sense atributs. Treu de nosaltres un món, unes imatges i unes paraules que traspassen el sentit literal dels mots i ens endin-

sen en els sentiments i la vida. Una vegada hem entrat en contacte amb el món de la poesia, s'estableix una relació dialèctica entre humanitat i poesia.

Miquel Martí i Pol (2000: 21)

ens explica aquesta interrelació, que veu com un combat personal: «Per a mi sempre ha estat un combat cos a cos amb mi mateix, una aposta a tot o res, un risc absolut, i possiblement per això quan més satisfet m'ha deixat el que

he escrit ha estat quan m'hi he sentit implicat en cos i ànima, és a dir, quan, com vaig escriure fa una pila d'anys, en cada mot m'hi jugava l'existència.»

Però també cal anar alerta i pensar que la poesia sola, si no entrem en empatia amb les persones, no és una panacea; i això ho hem vist clarament des que els nazis escoltaven música i llegien poesia mentre creaven i alimentaven els camps d'extermini.

3. El sentit educatiu de la poesia

3.1. *Ens educa la poesia?*

De fet, ningú no neix educat

per a la poesia, ans és al contrari, la poesia i els poetes ens eduquen a nosaltres. En general, els poetes coincideixen a afirmar provocativament que no sabrien dir per què un poema és bo o no, i Eliot segueix una idea de Richards quan diu que «mai no és el que diu un poema el que importa, sinó el que és».

Si hagués de dir quan un poema és bo, o quan una obra literària té qualitat, jo diria que quan arriba al sentit profund de les coses i de les persones. Milan Kundera (2005), repetint Stendhal, diu que l'autèntica novel·la vol «arribar a l'ànima de les coses». Com a educador hi estic d'acord, i pens que també una bona educació vol arribar al sentit profund de les coses. L'educació és transformació interior de la persona. Si no hi ha aquesta transformació interna, no hi ha educació, hi ha ensinistrament, inculcació ideològica, moralisme de normes i passivitat transmissiva.

És per aquesta transformació interior que la poesia, la novel·la, la música i l'art en general produeixen una educació. L'art autèntic té un sentit profund que ens commou. Si no arriba a l'ànima profunda de les coses, com diu Kundera, és una imitació vulgar,

és un art estantís, caducat. Per això, l'obra poètica ha de tenir aquest sentit profund. Els clàssics són clàssics perquè sempre ens parlen com si fossin actuals. Quan llegim un poeta, un novel·lista, als divuit o vint anys ens commou per unes coses; quan el tornam a llegir als cinquanta anys descobrim que encara conserva fresc i actual el seu missatge. Hi trobam matisos nous juntament amb antigues troballes. És un diàleg permanent. Homer, Shakespeare, Ausiàs March, Lao Tse, Li Bao, Petrarca, Blake i tants altres ens segueixen parlant com contemporanis, com iguals.

Per afavorir la possibilitat i la necessitat d'aquest diàleg, cal posar en contacte els infants i els autors, especialment els clàssics; sense por i sense complexos. Alexandre Galí ja deia que el llenguatge s'havia de presentar en tota la seva complexitat, per tal que l'infant en capti l'autèntic sentit. Per això, m'agrada el contacte directe amb les obres. Sembla més enriquidor triar un fragment d'un autor ric en lèxic, suggerent, provocador, enigmàtic i fins i tot difícil que una adaptació completa, on es perd la riquesa del lèxic, d'un gir, d'un matís. Això ho saben els bons traductors de poesia. I la seva

tasca és laboriosa, com a artesans de la llengua, i també difícil.

3.2. Com ens educam en la poesia?

Eliot (1995: 24-25) distingeix uns estadis en el gust per la poesia que pens que podem aplicar per a una educació poètica:

a) La fruïció, «veiem el que és la poesia llegint-ne i gaudint de part del que llegim.»

b) L'apreciació; «que afegeix una faceta més intel·lectual a la intensitat de sensació original. És una segona fase en la nostra comprensió de la poesia, en què ja no únicament triem i descartem, sinó que organitzem.»

c) La reorganització; «una fase en què la persona ja instruïda en poesia troba quelcom de nou al seu moment i veu com, consegüentment, s'organitzen uns nous criteris poètics.»

Per tant, la primera cosa que hem de fer a l'escola i al medi familiar és posar en contacte directe l'infant amb el món de la poesia. Primer serà una lectura o una recitació de l'educador, després vindrà la invitació a compartir aquest encontre. Pens que no cal preocupar-se si, a vegades, no hi ha una comprensió total per part

del receptor del sentit poètic o lèxic d'un poema. La poesia vol transitar per camins llargs, dificultosos també, però plens de vegetació, d'olors, colors i sensacions. Com al viatge a Ítaca, és més important el camí que l'arribada.

Un segon aspecte, després d'aquest contacte amb la poesia, seria llegir acuradament el poema, retornar-hi. Primer, a partir d'aquella lectura global, intuïtiva, directa de què parlàvem, per gaudir de tota la bondat del poema. I després, o paral·lelament, recrear-se en el ritme, la sonoritat de les paraules, la riquesa de significacions diferents, els matisos, la col·locació dels mots, d'un adjectiu, d'aquella paraula que destaca, el sentiment que genera...

Després, vindria la tercera fase, que seria donar elements estructurals literaris i lingüístics per poder escriure poemes, per recrear, per imitar, per desconstruir i per reconstruir a partir de l'anàlisi, de l'impacte i del bagatge cultural que hàgim anat creant en el receptor.

4. Poesia i llengua (entonació, lèxic, ritme...)

La poesia és essencialment llengua. Com bé diu Eliot (19): «L'impuls vers l'ús literari de les

llengües dels pobles va començar amb la poesia.» Efectivament, totes les cultures comencen a expressar-se mitjançant relats èpics i cosmogònics que adopten una forma poètica. Pensem en la *Iliada* i l'*Odissea*, en el *Mahabharata* i el *Ramayana*, en les sagues nòrdiques, que són recitades i transmeses oralment de generació en generació fins que després arriben a adoptar una forma escrita.

No entraré en detalls sobre la importància de la poesia per a la llengua i viceversa. Només indicaré alguns breus apunts. Així, diria que la poesia contribueix, des d'un camp més lingüístic, a:

a) educar el ritme fonètic intern i extern dels versos i de les paraules. Aquest ritme intern ajuda a la memorització i a la retenció del poema. Per això, cal aprofitar la memorització de poemes a l'escola;

b) educar la dicció, l'entonació, i la locució, en general;

c) introduir l'ús de la metàfora, primera passa cap a l'aprenentatge de les altres figures literàries;

d) educar la qualitat expressiva, és a dir, la capacitat d'atracció i de condensació de significats que té la forma poètica quan utilitza la força de l'expressió del llenguatge. Permet la inventiva per trobar

una idea, la fantasia en la forma de presentar-la i l'exactitud en l'expressió;

a) educar l'exploració discursiva, és a dir, el desplegament de les possibilitats semàntiques i funcionals que tenen les paraules per ampliar el seu camp i per causar-nos un impacte o una emoció. Les paraules creen nous móns;

b) connectar amb els sentiments humans i estimular el desenvolupament psicològic;

c) organitzar el món des d'un punt de vista cognitiu i donar-li un sentit. Les paraules ajuden a organitzar el pensament i les experiències;

d) finalment, té un efecte emocional compensador. Les paraules ens connecten amb les emocions i els sentiments. Són també els lligams particulars que establim amb els poetes que freqüentem, els quals, com diu Elliot (1995: 40): «no els ordenem segons la seva vàlua objectiva, sinó segons les circumstàncies personals que els han fet entrar en relació amb nosaltres.»

5. Reflexió final... I la poesia conquerí l'escola!

Queden moltes reflexions i molts d'interrogants per resoldre,

però si aquestes pàgines contribueixen una mica a fixar-nos en la importància de la poesia i, especialment, en el seu ple desenvolupament a l'escola; si ens demanem què educa la poesia i si hi trobam un sentit positiu, esper que ens duran a posar-nos mans a l'obra, a contagiar els altres i contagiar-nos d'aquesta dèria, que ja des de l'escola infantil el contacte amb les diverses formes de poesia, començant per la petita poesia oral (cançonetes, endevinalles, cantarelles...) fins a arribar a l'expressió literària dels autors, doni plaer i sentit vital als nostres infants i adolescents i els il·lumini.

Bibliografia

Articles de Didàctica de la Llengua i la Literatura. Monogràfic. La poesia, núm. 10 (octubre de 1996): Barcelona. Graó.

BASSA I MARTÍN, Ramon (2004) «La petita poesia oral popular». A: *Escola Catalana*, 406 (gener de 2004), pàg. 15-22.

BASSA, R.; CABOT, M.; DÍAZ, R.; LLADONET, J. (2007): *Ombra viatgera*. Els poemes a l'educació infantil i primària. Palma: Moll. (En premsa.)

BESORA, Ramon (1999): *Poesia i escola*. Barcelona: Barcanova.

COMADIRA, Narcís (2002): *L'ànima dels poetes*. Barcelona: Ara Llibres.

DESCLOT, Miquel (2003): «La esència oral de la poesia». A: *CLIJ*, núm. 157 (febrer de 2003), pàg. 15-19.

DESCLOT, Miquel (2004): *De tots els vents*. Barcelona: Angle Editorial.

Escola Catalana. La poesia a l'escola (gener de 2004). Monogràfic núm. 406. Barcelona: Òmnium Cultural.

ELLIOT, T. S. (1995): *Funció de la poesia i funció de la crítica*. Barcelona: Columna.

ELLIOT, T. S. (1999): *Sobre poetes i poesia*. Barcelona: Columna & Faig.

GROUPE DE RECHERCHE D'ÉCOUEN (1992): *Former des enfants lecteurs et producteurs de poèmes*. Paris: Hachette.

Guix. *Poesia a l'escola* (gener de 1998). Monogràfic núm. 241. Barcelona: Graó.

JANER MANILA, G. (1986): *Pedagogia de la imaginació poètica*. Barcelona: Fundació de Serveis de Cultura Popular-Altafulla.

JEAN, G. (1996): *La poesía en la escuela*. Hacia una escuela de la poesía. Madrid: Ediciones de la Torre.

KUNDERA, Milan (2005): *El telón*. Ensayo en siete partes. Barcelona: Tusquets.

MARÇAL, Maria-Mercè (2004): *Sota el signe del drac*. Barcelona: Proa.

MARTÍ I POL, Miquel (2000): *¿Què és la poesia?* Barcelona: Empúries.

Perspectiva Escolar. Poesia, repensar la quotidianitat (2003). Monogràfic núm. 278 (octubre de 2003). Barcelona. Rosa Sensat.

POUND, Ezra (2000): *El ABC de la lectura*. Madrid: Ediciones Fuentetaja.

TRIADÚ, Joan (2003): *100 poesies catalanes que cal conèixer*. Barcelona: Pòrtic.

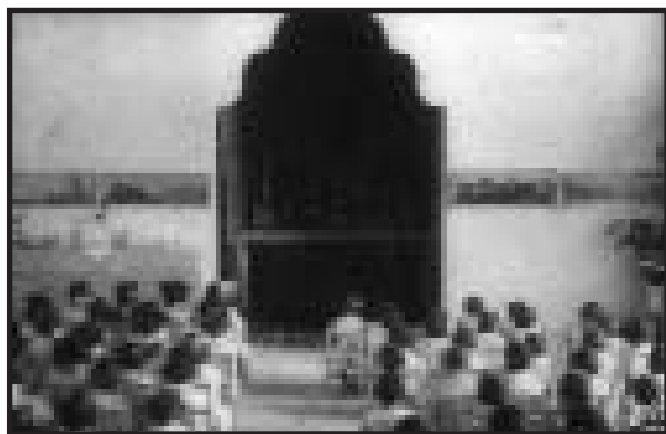
▯ ESCOLA DELS NOSTRES PADRINS

*Escola des Carrítxó.
1956-1957*

*Escola des Carrítxó.
1956-1957.*

*Escola Parroquial.
1925*

*Alumnes de l'Institut amb el pare Sandín. Curs de Cristiandat a ca les Monges Providència.
1964.*

*Institut Laboral
1962-63*

Col·legi Sant Alfons. Curs 1930-31. Pare Canal, Macià Tibús (2n danera fila). A la segona fila Julio Fuster i Jaume Oliver. A la primera Andreu Manresa (Timpano).

Salut, escoles i antenes de telefonia mòbil

Tanta preocupació social ha generat l'efecte dels camps electromagnètics (CEM) aquests darrers anys que, cada vegada més, sorgeixen col·lectius que rebutgen frontalment la instal·lació d'antenes de telefonia mòbil. I no és estrany. Que les radiacions electromagnètiques poden afectar greument la nostra salut, no és discutible per molt que alguns insitesquin a negar-ho. També les indústries del tabac es passaren dècades afirmant que no estava "científicament" demostrada la relació del tabac amb el càncer.

Deu esser per això que, a l'informe de la SESPAS (Sociedad Española de Salud Pública y Administración Sanitaria) de 2002, Sunyer, Kogevinas i Antó varen incloure un capítol específic que analitzava l'evidència epidemiològica relacionada amb l'exposició als CEM, especialment el cas de la leucèmia en els nins.

Així i tot, encara n'hi ha que diuen (sense informar-se gaire bé, ni amb la imparcialitat que tocaria)

que "no hi ha evidències científiques" que relacionin directament el càncer amb l'exposició a les ones electromagnètiques. No caiguem en la il·lusòria persecució de la seguretat absoluta o del risc zero, ja que no existeixen. Jo pens que el coneixement absolut és la pitjor de les ignoràncies.

Existeixen estudis científics suficients per afirmar que hi ha relació entre la radiació electromagnètica i algunes malalties, i si no, que ho diguin als centenars de persones que diàriament pateixen les conseqüències de viure o fer feina a prop d'una o diverses estacions de telefonia mòbil; mal de cap, insomni, taquicàrdia, malalties psiquiàtriques, tumors, càncers, avortaments... Afortunadament, existeixen també suficients científics i investigadors, molts de reconegut prestigi, que segueixen investigant aquest greu problema de salut (Gómez-Perreta, Sunyer, Kogevinas, Antó, Elías Fusté, D.Savitz, G. Hayland, Clements i Croome), encara que alguns d'ells siguin censurats en les seves investigacions.

Es demanen evidències científiques i és pràcticament impossible fer-ne un experiment real, simplement per les limitacions metodològiques i ètiques que això suposa-

ria. Però moltes vegades el que ens trobam és la versió que ofereixen les multinacionals del servei de telefonia, que intenten silenciar els estudis que confirmen els efectes biològics importants de les radiacions a les persones, mitjançant altres estudis finançats per les esmentades indústries, aconseguint crear dubtes i confusió entre els ciutadans.

Malauradament són molts els casos que ens fan pensar que sí que n'hi ha de relació entre els CEM i la nostra salut. Alguns han estat publicats i no necessiten que cap expert els convenci. Hi ha casos que han passat a escoles o instituts, per exemple: a Ronda, Màlaga; Valladolid, Col·legi García Quintana; Madrid, Carrer General Millan Astray; Badalona, i més a prop...els nostres veïnats dels carrers Calafiguera, Travessa d'En Riera i Proïssos.

Malgrat que els estudis més exhaustius de revisió de l'evidència han proporcionat els arguments suficients per a l'adopció de mesures equilibrades de reducció del risc en exposicions als CEM procedents de línies d'alta tensió i d'antenes de telefonia mòbil, sembla que ni la conscienciació social, ni la legislació vigent, siguin avui per avui sufi-

cients. Ben al contari, la llei és més proteccionista amb la tecnologia que amb la nostra salut. Per què? Senzillament perquè immersos en una societat cada vegada més consumista, els beneficis i interessos econòmics s'anteposen a la salut pública. I nosaltres mateixos ignoram el que poden suposar les nostres exigències i expectatives; volem que els missatges multimèdia arribin amb la màxima qualitat, o que la cobertura sigui del 100% per tot arreu...

Les companyies telefòniques són conscients que hi ha altres opcions a la instal·lació de les macrobases de telefonia; les bases més petites, a la vegada més repartides, que emeten en menor potència i que, per tant, suposen un risc menor per a la nostra salut. Però això suposa una inversió econòmica molt important per a les companyies i, per tant, "no és rendible". Les seves rendibilitats augmenten a mesura que minva la nostra salut.

En relació amb els nins, l'OMS (Organització Mundial de la Salut) diu que les escoles es consideren llocs sensibles i necessiten d'una tractament especial, ja que els nins són el grup de major risc per mor d'esser els més susceptibles. Necessiten, per tant, una protecció

especial, i és la nostra responsabilitat i obligació exigir-la i oferir-la. Tot i que no hi ha consens, quant als metres de distància que haurien de col·locar-se les antenes de les escoles i els hospitals, també és cert que la distància no seria criteri suficient ni únic per tal de disminuir el risc, ja que depèn també de l'alçada de la torre i de la potència d'emissió. Alguns fins i tot desaconsellen treure les antenes del nucli, ja que això faria augmentar la potència, i no solucionaria el problema del risc. Sembla que la "millor solució" és treure-les, però ben enfora i molt repartides, de manera que s'ubiquin a una distància ben llunyana de la població. A més, el fet que n'hi hagi 5 en lloc de 2 faria que la potència d'emissió fos inferior.

Però això no seria suficient, faria falta una legislació que obligàs a les companyies a complir estrictament la normativa, incloent les revisions periòdiques que no superin el límit establert per la llei i, tal com recomana la OMS, que es consultin les autoritats locals, i els ciutadans per a la seva ubicació, ja que es tracta d'una exposició al risc totalment involuntària. Però seria imprescindible, per damunt de tot, que els governants, fessin complir aquesta

normativa.

En el cas del nostre municipi, des de fa temps patim aquesta situació. Encara que una mica tard, els ciutadans han reaccionat. A la plenària de dia 5 de març, un nombrós grup de felanitxers, quan participaren d'un acte tan democràtic com és assistir a una plenària oberta, demanaren una vegada més a l'equip de govern una solució al problema de les antenes. Essent espectadors d'una creuada d'acusacions que semblava que no havien d'acabar mai, tots esperàvem solucions, no acusacions, però aquest és el joc de la política, desgraciadament ho veim cada dia. Tanta sort que els ciutadans estan cada vegada més i millor informats, i saben que tenen dret a participar en el procés de presa de decisions.

Encara que el fòrum de Telefonia Mòbil s'ha reunit durant quasi quatre anys, sembla que tot i que hagin fet feina, el resultat ha estat un fracàs. I dic fracàs perquè el que no ha aconseguit el fòrum en aquest temps, o millor dit, les persones que formen el fòrum, ho han aconseguit els veïnats, cansats de patir les conseqüències; la batlessa ha donat ordres de tallar-ne el subministrament elèctric, una a una les antenes il·legals del poble, que

ho són la majoria. Aquest mateix dia, l'equip de govern en la seva totalitat es va finalment comprometre a elaborar i aprovar una ordenança municipal proteccionista respecte els ciutadans, i restrictiva respecte les companyies, així com mantenir una moratòria de concessió de llicències d'instal·lació d'infraestructures radioelèctriques mentre la nova ordenança no sigui aprovada.

Com recordareu, els pares i les mares del Col·legi Sant Alfons el maig de l'any passat també ens manifestàrem contra la possible reubicació d'una antena a les proximitats de la nova escola, aconseguint en conseqüència, una proposta del fòrum d'instal·lar l'esmentada antena més enfora de la seva ubicació inicial, concretament cap a la Mola. En aquell moment ens sentirem prudentment satisfets, però a l'hora de la veritat, no es va complir l'acord concret; pel que sembla, les companyies es referen del seu compromís i tot quedà així.

Ara els veïnats han sortit al carrer, s'han manifestat i han demanat públicament la reubicació dels aparells, recordant-nos a tots que un equip de govern ha de mirar pels interessos de la ciutadania i no pels econòmics d'unes

empreses, per molt potents que puguin ser aquestes grans empreses, i els governants s'han hagut de tornar posar a fer feina en aquest àmbit. Esperam i desitjam que no decagui l'ànim dels ciutadans i tots seguim exercint els nostres drets d'exigir que es protegeixi la nostra salut, i sobretot la dels nostres fills.

Demanam als nostres polítics responsabilitat, que apliquin el Principi de Precaució, ja que el risc zero no existeix, i que hi ha una avaluació científica que indica que hi ha motius raonables de preocupació pels potencials efectes sobre la nostra salut o del medi ambient, malgrat els nivells de protecció adoptats.

Esperam que tot aquest compromís dels nostres governants de l'Ajuntament sigui ferm, seriós i que no es quedi en una promesa electoral, tan ben aprofitada per l'avinentsa de les properes eleccions. En definitiva, demanam seny i responsabilitat en la protecció de la nostra salut i dels nins, que no pot tenir preu.

Elisa Aznar,
Diplomada en Infermeria.
Felanitx, març de 2007.

TAULA

Editorial	3
Notícies de l'escola	5
Participació dels alumnes d'infantil	
<i>El joc Heurístic (1r Cicle)</i>	12
<i>La Pau (2n Cicle)</i>	14
<i>Sons en el temps (2n Cicle)</i>	15
Participació dels alumnes de primària	
<i>Com t'agradaria que fos la classe (1r A)</i>	17
<i>La Rueta (1r B)</i>	18
<i>L'aigua (2n A)</i>	20
<i>La meva mascota (2n B)</i>	21
<i>Els aliments (3r A i B)</i>	22
<i>La trobada amb un extraterrestre i Una entrevista(4t)</i>	24
<i>Sant Antoni i el Dimoni (5è A i B)</i>	26
<i>Els jocs de lleure dels meus padrins (6è A i B)</i>	28
DEPARTAMENT D' ED. FÍSICA	32
DEPARTAMENT D' ANGLÈS	33
Participació dels alumnes de secundària	
<i>El bosc negre (1r)</i>	34
<i>Canvi Climàtic (2n)</i>	36
<i>Violència de gènere (3r)</i>	38
<i>Miquel Barceló (4t)</i>	40
<i>Viatge a Núria (1r)</i>	44
Àlbum fotogràfic de la Rueta	16
DEPT. SUPORT: El Suport, una eina per a tots. ..	45
TEATRE DES LLEDONER	49
Elogi de la poesia. Ramon Bassa i Martín	53
L'ESCOLA DELS NOSTRES PADRINS.	60
Salut, escoles i antenes de telefonia mòbil. Elisa Aznar .	62

Edició	Impressió	Assessoria lingüística
Cooperativa d'Ensenyament "Es Lledoner"	Impremta "LLOPIS"	Antoni Maimó
Direcció	Muntatge	Col.laboradors
Joan Xamena Antoni Vicens	Joan Xamena	Jerònima Muñoz Francisca Burguera M ^a Antònia Estelrich

E-mail: lledoner@lledoner.com

Felanitx, abril de 2.007

WIKI|||de tota la vida

MAJOR
VIATGES *travells*

NOVA ADREÇA

Tel: 971 58 11 00
Fax: 971 58 11 60
C/ 31 de Març, 4
07200 - FELANITX
(Mallorca)
www.majortravells.com